

Civila samhället

Sammanfattning

Utskottet föreslår ett tillkännagivande till regeringen med anledning av motionsyrkanden om att regeringen bör ta initiativ till en dialog med idrotten kring ökad måluppfyllelse så att fler barn och unga med funktionsnedsättning ska nås av och inkluderas i idrottsverksamhet.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden om det civila samhället, idrott, friluftsliv, allmänna samlingslokaler och trossamfund. 13 motionsyrkanden bereds förenklat.

I betänkandet finns 23 reservationer (M, SD, C, V, L, KD).

Behandlade förslag

Cirka 60 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2016/17.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	9
Ärendet och dess beredning.....	9
Utskottets överväganden.....	10
Civila samhället	10
Stärka civilsamhället	10
Civilsamhällets betydelse för integration	11
Goda förutsättningar för ideellt arbete.....	14
Översyn samt skärpta krav för organisationer och föreningar för att få skattefinansierat stöd	16
Samarbete mellan den offentliga sektorn och civilsamhället.....	19
Förstärka föreningslivet för äldre	21
Trossamfund	22
Dialog och samverkan mellan trossamfund samt mellan trossamfund, staten och kommuner	22
Statens stöd till trossamfund och stöd till livsåskådningsorganisationer.....	26
Idrott	29
Jämlikhet	29
Jämställdhet.....	31
Integration	34
Socioekonomiska faktorerers påverkan på idrottsutövande.....	37
Fritidsbank/sportotek/paraspportotek	38
Barn och unga med funktionsnedsättning.....	40
Förebyggande arbete mot våld och skadegörelse i samband med idrott	41
Översyn av kampsportslagen.....	44
Stora mästerskap och vinter-OS	45
Matchfixning	47
Statlig subvention av kommunala byggen av hälsorundor	48
Strategi för ökad vattenvana och simkunskap	50
Friluftsliv	51
Integrera friluftsliv inom fler samhällssektorer	51
Allmänna samlingslokaler	52
Statligt bidrag till folkparkerna.....	52
Förenklad behandling	54
Motionsyrkanden som bereds i förenklad form	54
Reservationer	57
1. Stärka civilsamhället, punkt 1 (C)	57
2. Stärka civilsamhället, punkt 1 (KD)	58
3. Civilsamhällets betydelse för integration, punkt 2 (M)	59
4. Civilsamhällets betydelse för integration, punkt 2 (C)	59
5. Goda förutsättningar för ideellt arbete, punkt 3 (C).....	60
6. Översyn samt skärpta krav för organisationer och föreningar för att få skattefinansierat stöd, punkt 4 (SD).....	61
7. Översyn samt skärpta krav för organisationer och föreningar för att få skattefinansierat stöd, punkt 4 (C, L).....	62

8. Samarbete mellan den offentliga sektorn och civilsamhället, punkt 5 (M, C, L, KD).....	63
9. Dialog och samverkan mellan trossamfund samt mellan trossamfund, staten och kommuner, punkt 7 (M, C, L, KD)	64
10. Statens stöd till trossamfund och stöd till livsåskådningsorganisationer, punkt 8 (SD)	65
11. Statens stöd till trossamfund och stöd till livsåskådningsorganisationer, punkt 8 (L)	65
12. Jämlikhet, punkt 9 (M)	66
13. Jämlikhet, punkt 9 (V).....	67
14. Jämställdhet, punkt 10 (M).....	68
15. Jämställdhet, punkt 10 (C).....	69
16. Jämställdhet, punkt 10 (V).....	70
17. Jämställdhet, punkt 10 (L).....	71
18. Integration, punkt 11 (M, C, L, KD).....	72
19. Socioekonomiska faktorerers påverkan på idrottsutövande, punkt 12 (M).....	73
20. Fritidsbank/sportotek/parasportotek, punkt 13 (SD).....	73
21. Fritidsbank/sportotek/parasportotek, punkt 13 (C).....	74
22. Översyn av kampsportslagen, punkt 16 (V)	75
23. Integrera friluftsliv inom fler samhällssektorer, punkt 21 (SD).....	76
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	77
Motioner från allmänna motionstiden 2016/17	77

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Civila samhället

1. Stärka civilsamhället

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:2951 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 2 och

2016/17:3385 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1.

Reservation 1 (C)

Reservation 2 (KD)

2. Civilsamhällets betydelse för integration

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:2951 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 3 och

2016/17:3372 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 10.

Reservation 3 (M)

Reservation 4 (C)

3. Goda förutsättningar för ideellt arbete

Riksdagen avslår motion

2016/17:2951 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 4.

Reservation 5 (C)

4. Översyn samt skärpta krav för organisationer och föreningar för att få skattefinansierat stöd

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:247 av Jan Ericson (M),

2016/17:647 av Roger Haddad (L),

2016/17:865 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 47,

2016/17:1078 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 8,

2016/17:2199 av Aron Emilsson m.fl. (SD),

2016/17:2458 av Anders Forsberg (SD) yrkandena 1 och 2 samt

2016/17:2810 av Börje Vestlund m.fl. (S).

Reservation 6 (SD)

Reservation 7 (C, L)

5. Samarbete mellan den offentliga sektorn och civilsamhället

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:2887 av Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 1 och

2016/17:2951 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 1.

Reservation 8 (M, C, L, KD)

6. Förstärka föreningslivet för äldre

Riksdagen avslår motion

2016/17:964 av Eva Lindh m.fl. (S) yrkande 2.

Trossamfund

7. Dialog och samverkan mellan trossamfund samt mellan trossamfund, staten och kommuner

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:2887 av Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 4 och

2016/17:3287 av Andreas Norlén m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 8.

Reservation 9 (M, C, L, KD)

8. Statens stöd till trossamfund och stöd till livsåskådningsorganisationer

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:526 av Edward Riedl (M),

2016/17:1769 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkande 20,

2016/17:2012 av Robert Hannah (L) yrkande 7 och

2016/17:3027 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 2.

Reservation 10 (SD)

Reservation 11 (L)

Idrott

9. Jämlikhet

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:731 av Rossana Dinamarca m.fl. (V) yrkande 2,

2016/17:1598 av Hannah Bergstedt m.fl. (S) och

2016/17:3146 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 20.

Reservation 12 (M)

Reservation 13 (V)

10. Jämställdhet

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:59 av Robert Hannah (L) yrkandena 1 och 2,

2016/17:731 av Rossana Dinamarca m.fl. (V) yrkande 1,

2016/17:1346 av Hanna Wigh (SD) yrkande 3,

2016/17:2885 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 5,

2016/17:3037 av Annika Qarlsso m.fl. (C) yrkande 7,

2016/17:3078 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 31 och

2016/17:3141 av Cecilia Widegren (M) yrkande 4.

Reservation 14 (M)

Reservation 15 (C)

Reservation 16 (V)

Reservation 17 (L)

11. Integration

Riksdagen avslår motion

2016/17:2887 av Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 3.

Reservation 18 (M, C, L, KD)

12. Socioekonomiska faktorerers påverkan på idrottsutövande

Riksdagen avslår motion

2016/17:2885 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 3.

Reservation 19 (M)

13. Fritidsbank/sportotek/parasportotek

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1600 av Patrik Engström m.fl. (S),

2016/17:1601 av Pyry Niemi och Sanne Lennström (båda S),

2016/17:2202 av Sara-Lena Bjälkö m.fl. (SD) yrkande 5 och

2016/17:2603 av Per Lodenius och Daniel Bäckström (båda C).

Reservation 20 (SD)

Reservation 21 (C)

14. Barn och unga med funktionsnedsättning

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen bör ta initiativ till en dialog med idrotten kring ökad måluppfyllelse så att fler barn och unga med funktionsnedsättning ska nås av och inkluderas i idrottsverksamhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:2887 av Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 2 och

2016/17:3031 av Bengt Eliasson m.fl. (L) yrkande 8.

15. Förebyggande arbete mot våld och skadegörelse i samband med idrott

Riksdagen avslår motion

2016/17:1615 av Ann-Christin Ahlberg och Phia Andersson (båda S).

16. Översyn av kampsportslagen

Riksdagen avslår motion

2016/17:1990 av Rossana Dinamarca m.fl. (V).

Reservation 22 (V)

17. Stora mästerskap och vinter-OS

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1686 av Anna-Caren Säterberg m.fl. (S) och

2016/17:3005 av Per Åsling och Helena Lindahl (båda C).

18. Matchfixning

Riksdagen avslår motion
2016/17:1644 av Kent Härstedt (S).

19. Statlig subvention av kommunala byggen av hälsorundor

Riksdagen avslår motion
2016/17:2566 av Mikael Jansson och Roger Richtoff (båda SD).

20. Strategi för ökad vattenvana och simkunskap

Riksdagen avslår motion
2016/17:2821 av Anders Österberg m.fl. (S).

*Friluftsliv***21. Integrera friluftsliv inom fler samhällssektorer**

Riksdagen avslår motion
2016/17:2206 av Cassandra Sundin m.fl. (SD) yrkande 2.
Reservation 23 (SD)

*Allmänna samlingslokaler***22. Statligt bidrag till folkparkerna**

Riksdagen avslår motion
2016/17:2839 av Runar Filper (SD).

*Förenklad behandling***23. Förenklad behandling**

Riksdagen avslår motionerna
2016/17:309 av Josef Fransson (SD) yrkande 1,
2016/17:357 av Finn Bengtsson och Andreas Norlén (båda M)
yrkandena 1 och 2,
2016/17:567 av Helena Bouveng (M),
2016/17:671 av Lotta Finstorp (M),
2016/17:1431 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 1,
2016/17:1617 av Kent Härstedt (S),
2016/17:2206 av Cassandra Sundin m.fl. (SD) yrkande 1,
2016/17:2429 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3,
2016/17:2592 av Jeff Ahl och Angelika Bengtsson (båda SD),
2016/17:3141 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 3 och 5 samt
2016/17:3377 av Bengt Eliasson (L) yrkande 3.

Stockholm den 14 mars 2017

På kulturutskottets vägnar

Olof Lavesson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Olof Lavesson (M), Gunilla Carlsson (S), Peter Johnsson (S), Cecilia Magnusson (M), Agneta Gille (S), Saira Quicklund (M), Isabella Hökmark (M), Anna Wallentheim (S), Bengt Eliasson (L), Rossana Dinamarca (V), Roland Utbult (KD), Ida Karkiainen (S), Cassandra Sundin (SD), Johanna Jönsson (C), Elisabet Knutsson (MP), Sara-Lena Bjälkö (SD) och Marie-Louise Rönmark (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet 64 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2016/17. Motionerna rör det civila samhället, idrott, friluftsliv, allmänna samlingslokaler och trossamfund. 13 motionsyrkanden bereds förenklat.

Utskottets överväganden

Civila samhället

Stärka civilsamhället

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ett stärkt civilsamhälle med hänvisning till att beredningen av betänkandet Palett för ett stärkt civilsamhälle inte bör föregripas.

Jämför reservationerna 1 (C) och 2 (KD).

Motionerna

Per Lodenius m.fl. (C) påtalar i motion 2016/17:2951 att det finns områden där det av tradition varit föreningsdrivna verksamheter som fått nya aktörer i form av entreprenörer. Det har gjort att en marknad har uppstått där det tidigare inte varit någon. Följden har enligt motionärerna blivit att det skapats svårigheter för dem som arbetar ideellt när exempelvis myndigheter kräver marknadshyra för att låta en förening nyttja dess mark. Detta riskerar att urholka föreningsrätten. Motionärerna anser att det är dags med en föreningsrättsutredning, med syfte att tydliggöra och stärka civilsamhällets särart och skapa rimliga regelverk för verksamheterna (yrkande 2).

Andreas Carlson m.fl. (KD) framhåller i motion 2016/17:3385 vikten av en politik som stärker det civila samhället och därmed de mellanmänniska relationerna. Motionärerna påtalar att i civilsamhället läggs grunden för demokrati, medmännisklighet och ett fungerande Sverige (yrkande 1).

Bakgrund

I direktiven till Utredningen för ett stärkt civilsamhälle (dir. 2014:40) angavs bl.a. följande:

Regeringen vill underlätta för det civila samhällets organisationer att utföra sin verksamhet. Denna verksamhet bedrivs inom ett flertal samhällsområden och styrs därmed av en mängd regelverk. Det civila samhällets organisationer har identifierat hinder för sina verksamheter i samband med tillämpningen av sådana regelverk. Regelverken kan även innebära svårigheter för organisationer som saknar kapacitet till avancerad förvaltning och kan därmed medföra begränsningar i organisationernas självständighet och möjligheter att verka.

Vidare har företrädare för Sveriges Riksidrottsförbund, Scouterna, Svenskt Friluftsliv, Forum, Hela Sverige ska leva, Ideell kulturallians, Sverok m.fl. uppgett att de under senare tid sett en tendens till att gränsen

mellan den ideella sektorn och det privata näringslivet och ibland även mellan ideella organisationer och den offentliga sektorn suddas ut...

En utgångspunkt för utredningens arbete ska vara att frihetsgraden hos det civila samhällets organisationer ska öka och deras särart bevaras. Uppdraget ska genomföras med utgångspunkt i det mål och de principer som fastställts inom politiken för det civila samhället.

Utredningen uttryckte i sitt betänkande Palett för ett stärkt civilsamhälle (SOU 2016:13) i februari 2016 att en viktig utgångspunkt för utredningens arbete varit att frihetsgraden hos det civila samhällets organisationer ska ökas och deras särart bevaras. I betänkandet tas upp olika exempel på hinder där reglering medför att ideella föreningar i vissa delar av sin verksamhet likställs med privat vinstdrivande näringsverksamhet. Även hinder som det civila samhället kan uppleva i förhållande till kommuner och landsting redovisas. Utredningen föreslår också ett antal åtgärder.

Enligt uppgift från Kulturdepartementet har regeringen för avsikt att, utifrån förslagen i betänkandet, genomföra åtgärder och presentera dessa samt övriga åtgärder inom ramen för politiken för det civila samhället i en skrivelse till riksdagen i anslutning till årsskiftet 2017/18.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är viktigt med en politik som stärker det civila samhällets organisationer och som underlättar för dem att bedriva sin verksamhet. Utskottet anser att regeringens beredning av betänkandet Palett för ett stärkt civilsamhälle, som tar upp de frågor som motionärerna berör, inte bör föregripas och avstyrker därmed motionerna 2016/17:2951 (C) yrkande 2 och 2016/17:3385 (KD) yrkande 1.

Civilsamhällets betydelse för integration

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om civilsamhällets betydelse för integration med hänvisning till bl.a. det arbete som pågår.

Jämför reservationerna 3 (M) och 4 (C).

Motionerna

Anna Kinberg Batra m.fl. (M) framhåller i motion 2016/17:3372 civilsamhällets betydelse för en bättre integration. Motionärerna framhåller att det är av stor vikt att samarbetet mellan civilsamhället och den offentligt finansierade välfärden på ett mer systematiskt sätt fördjupas och förbättras. Det i sin tur kräver enligt motionärerna tydliga politiska signaler på såväl nationell som lokal nivå (yrkande 10).

Per Lodenius m.fl. (C) framhåller i motion 2016/17:2951 att man bör förbättra möjligheterna för civilsamhället att bidra till integration och ökad delaktighet i samhället (yrkande 3).

Bakgrund

I mars 2014 överlämnade Riksrevisionen granskningsrapporten Staten och det civila samhället i integrationsarbetet (RiR 2014:3) till riksdagen. Riksrevisionen rekommenderade i sin rapport regeringen att

- genomföra en samlad analys av den statliga finansieringen av civilsamhället på integrationsområdet
- efterfråga uppföljning av samarbetet med det civila samhället från Arbetsförmedlingen och Migrationsverket
- analysera behovet att vidta generellt stödjande åtgärder i syfte att underlätta civilsamhällets deltagande i upphandlingar
- tydliggöra den roll som överenskommelsen inom integrationsområdet har i regeringens integrationspolitik.

Regeringen överlämnade 2014, med anledning av Riksrevisionens rapport, skrivelse 2013/14:244 till riksdagen. Arbetsmarknadsutskottet behandlade skrivelsen i juni 2015 (bet. 2014/15:AU9) och anförde bl.a. följande:

Utskottet noterar med stor tillfredsställelse att regeringen ser det civila samhället som en viktig samhällsaktör när det gäller etablering av nyanlända invandrare. Utskottet uppmärksammar att arbetsmarknadsminister Ylva Johansson den 8 maj 2015 bjöd in företrädare för civilsamhället och kommuner till en konferens om hur det civila samhällets roll för nyanlända invandrades etablering kan stärkas och utvecklas. Utskottet hyser förhoppning om att Riksrevisionens granskning, där förutsättningarna för det civila samhället har uppmärksammas, kan leda till att det civila samhällets roll ytterligare förstärks och förbättras.

Utskottet ställer sig positivt till att regeringen i vårändringsbudgeten för 2015 satsar ytterligare 30 miljoner kronor för att stärka verksamheten med flyktingguider och familjekontakter. I vårändringsbudgeten för 2015 aviserar regeringen också en ökning av idrottsanslagen med 32 miljoner kronor under 2015 och 64 miljoner kronor årligen fr.o.m. 2016. Medlen ska användas för att stödja idrottsrörelsens arbete med nyanlända invandrare. Utskottet välkomnar även denna satsning.

Med anledning av Riksrevisionens rekommendationer att tydliggöra den roll som överenskommelsen inom integrationsområdet har i regeringens integrationspolitik, hänvisar utskottet till att regeringen i budgetpropositionen för 2015 angav att formerna för arbetet med överenskommelsen kan behöva ses över.

Utskottet välkomnar att en särskild utredare har fått i uppdrag att bl.a. undersöka möjligheterna att på olika sätt göra det lättare för det civila samhällets organisationer att bedriva sin verksamhet så att dessa organisationers kompetens och kapacitet bättre kan tas till vara. Regeringen har också beslutat om att utvidga utredarens uppdrag till att omfatta hur det civila samhällets villkor kan stärkas så att dess roll i demokratin kan värnas och utvecklas. Uppdraget ska redovisas senast den 29 februari 2016 (dir. 2014:40 och 2015:38).

Utskottet konstaterar att regeringens åtgärder innefattar flera satsningar, utredningsuppdrag och andra åtgärder som i stort är inriktade på Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer. Åtgärderna syftar till att ytterligare förbättra förutsättningarna för det civila samhällets roll i integrationsarbetet.

En överenskommelse mellan Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och idéburna organisationer inom integrationsområdet träffades 2010. Till överenskommelsen anslöt sig över 40 nationella organisationer, däribland ett flertal paraplyorganisationer. En extern utvärdering genomfördes i april 2015 som visade att formerna för arbetet behövde ses över och att alla tre parter (regeringen, organisationerna och SKL) var överens om att en effektivisering av formerna behövdes. I och med årsskiftet 2016/17 avvecklades överenskommelsen inom integrationsområdet. En ny modell för samverkan mellan regeringen och organisationer som vill samarbeta kring integration har enligt Kulturdepartementet tagits fram. Denna innefattar enligt departementet ett årligt s.k. högnivåmöte med ansvarigt statsråd, samt att regeringen avser att genomföra minst två s.k. sakråd inom ramen för integrationsfrågorna. Ansvarigt departement är Arbetsmarknadsdepartementet. Nästa högnivåmöte, där temat för nästa sakråd ska bestämmas, är planerat till den 9 maj 2017.

I slutet av september 2015 bjöd kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke in ett tiotal organisationer till ett rundabordssamtal med anledning av flyktingsituationen (inom ramen för ett sakråd). Under perioden november 2015 till juni 2016 genomfördes tio möten på olika teman, exempelvis ensamkommande barn, boendesituation, hälso- och sjukvård för asylsökande, delaktighet och nyanländas etablering på arbetsmarknaden. 46 organisationer och trossamfund var representerade vid minst ett möte. Även berörda myndigheter deltog, t.ex. Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och Socialstyrelsen samt flera departement. Parallellt besökte kultur- och demokratiministern regelbundet civilsamhällesorganisationer där asylsökande och nyanlända omfattades av verksamheten. Under perioden november 2015 till juni 2016 träffade kultur- och demokratiministern ett tjugotal organisationer på lokal och regional nivå på orter som Luleå, Malmö, Stockholm, Borlänge, Göteborg, Visby och Linköping. Även företrädare för kommuner och länsstyrelser deltog vid besöken.

Under hösten 2015 fick Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) i uppdrag att ta fram en vägledning om samverkan mellan kommuner och civilsamhället i flyktingsituationen. Uppdraget redovisades i början av maj 2016 i skriften Samla kraft – En vägledning för kommuner och civilsamhället om samverkan kring insatser för nyanlända. Skriften är en vägledning i mottagandet av asylsökande och i nyanländas etablering, och riktar sig framför allt till kommuner och till det

civila samhällets organisationer men även till andra aktörer, inte minst till statliga myndigheter som verkar lokalt.

Utskottets ställningstagande

I likhet med motionärerna vill utskottet framhålla civilsamhällets stora betydelse för att underlätta en bra integration. Många insatser och aktiviteter sker med hjälp av civilsamhället, bl.a. för att motverka sysslösheten och förbättra möjligheterna till etablering. Som framgår ovan har en ny modell för samverkan mellan regeringen och organisationer som vill samarbeta kring integration tagits fram. Utskottet ser positivt på denna samverkansmodell, och hoppas att modellen ska bidra till att underlätta arbetet med frågor om integration ytterligare. Med tanke på det arbete som nu pågår, och den nya modellen för samverkan mellan regeringen och organisationer som vill samarbeta kring integration, anser utskottet att motionerna 2016/17:3372 (M) yrkande 10 och 2016/17:2951 (C) yrkande 3 inte bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida, varför de avstyrks.

Goda förutsättningar för ideellt arbete

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om goda förutsättningar för ideellt arbete, med hänvisning till att det utredningsarbete som pågår inte bör föregripas.

Jämför reservation 5 (C).

Motionen

Per Lodenius m.fl. (C) påtalar i motion 2016/17:2951 att de som bidrar till samhället med sitt ideella engagemang måste ges goda förutsättningar för sitt arbete. Det finns enligt motionärerna en trend att ge ideella organisationer projektbidrag på bekostnad av grundstöd. Detta gör verksamheterna svårstyrda, och motionärerna vill därför i stället se en ökad andel grundstöd i bidragen från det offentliga (yrkande 4).

Bakgrund

I propositionen En politik för det civila samhället (2009/10:55) gjorde regeringen följande bedömning:

Bidragsnivåerna bör följas upp regelbundet i syfte att eftersträva att andelen organisationsbidrag och liknande generella bidrag ökar i förhållande till mer detaljstyrda bidrag, såsom projekt- och verksamhetsbidrag, inom respektive bidragssystem. Det bör dock finnas utrymme för flexibilitet med hänsyn till varje bidragssystem och områdes karaktär.

Riksdagen hade ingen annan uppfattning än regeringen (bet. 2009/10:KrU7, rskr. 2019/10:195).

Utredningen för ett stärkt civilsamhälle (SOU 2016:13) gör i betänkandet bl.a. bedömningen att organisationsbidrag även i fortsättningen bör vara ett prioriterat sätt för offentliga aktörer på nationell, regional och lokal nivå att skapa ekonomiska förutsättningar för civilsamhällets röstbärrroll, och därmed också roll i demokratin.

I budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 17) anger regeringen att en övervägande del av bidragen till det civila samhällets organisationer bör vara organisationsbidrag och liknande generella bidrag för att det civila samhällets organisationer både självständigt och långsiktigt ska kunna upprätthålla funktioner utan något större inslag av offentlig styrning. Det bör dock enligt regeringen finnas utrymme för flexibilitet med hänsyn till varje bidragssystem och områdes karaktär. Sammanlagt 12,4 miljarder kronor fördelades under 2015 i statligt stöd till det civila samhällets organisationer. Av dessa var ca 72 procent generella bidrag (organisations- och verksamhetsbidrag). Liknande skrivningar gör regeringen i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 17). Regeringen anger: ”Att staten lämnar generella organisationsbidrag kan också vara av betydelse för självständigheten”.

Kulturdepartementet gav i maj 2016 en särskild utredare i uppdrag att utreda och lämna förslag på hur statliga bidrag till stöd för det civila samhällets organisationer kan bli mer långsiktiga, förutsebara och enhetliga.

Utredningen ska

- undersöka och lämna förslag till hur statliga bidrag till stöd för det civila samhällets organisationer kan bli mer långsiktiga inom nuvarande system och inom befintliga anslagsnivåer
- undersöka och lämna förslag till vilka omprioriteringar av stöd inom nuvarande bidragssystem som skulle vara nödvändiga för att uppnå en större långsiktighet inom befintliga anslagsnivåer
- undersöka berörda myndigheters, inklusive Regeringskansliets, erfarenheter av bidragshantering av statliga bidrag till stöd för det civila samhällets organisationer när det gäller långsiktighet, förutsebarhet och enhetlighet i stödet; dessa erfarenheter ska tas till vara i utredningen
- i dialog med berörda myndigheter identifiera möjligheter som leder till förbättrad långsiktighet, förutsebarhet och enhetlighet hos statliga bidrag till stöd för det civila samhällets organisationer
- undersöka och belysa hur mer långsiktiga stöd ska utformas utan att det civila samhällets organisationers oberoende försvagas.

Uppdraget ska redovisas senast den 15 april 2017.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan har regeringen när det gäller det civila samhällets organisationer eftersträvat att en övervägande andel av bidragen ska vara organisationsbidrag och liknande generella bidrag, i förhållande till mer detaljstyrda bidrag, såsom projekt- och verksamhetsbidrag. Regeringen har som påtalats ovan också gett en särskild utredare i uppdrag att utreda och lämna förslag till hur statliga bidrag till stöd för det civila samhällets organisationer kan bli mer långsiktiga, förutsebara och enhetliga. Utskottet anser att utredningens betänkande inte bör föregripas och avstyrker därför motion 2016/17:2951 (C) yrkande 4.

Översyn samt skärpta krav för organisationer och föreningar för att få skattefinansierat stöd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en översyn samt skärpta krav för organisationer och föreningar för att få skattefinansierat stöd, med hänvisning till att det pågår ett arbete inom Kulturdepartementet om det som motionärerna tar upp.

Jämför reservationerna 6 (SD) och 7 (C, L).

Motionerna

Börje Vestlund m.fl. (S) framhåller i motion 2016/17:2810 att rasistiska och fascistiska organisationer inte bör få statligt stöd, och nämner det stöd som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) lämnar.

Jan Ericson (M) efterlyser i motion 2016/17:247 en grundläggande översyn av regelverket för statens stöd till organisationer, och en djupgående analys av den ansvariga myndigheten MUCF:s verksamhet.

Aron Emilsson m.fl. (SD) anser i motion 2016/17:2199 att regeringen bör återkomma med förslag om hur regelverket och tillsynen ska kunna skärpas i syfte att förhindra att våldsbejakande och icke-demokratiska organisationer får skattefinansierat stöd.

Anders Forsberg (SD) anser i motion 2016/17:2458 att offentliga bidrag enbart ska kunna gå till föreningar som har ett huvudsakligt syfte som är förenligt med det demokratiska samhällets värderingar (yrkande 1).

I samma motion yrkande 2 framhåller motionären att inga offentliga bidrag ska ges till etniska föreningar med undantag från de erkända nationella minoriteterna i Sverige.

Annie Lööf m.fl. (C) anser i motion 2016/17:865 att offentliga medel inte ska gå till organisationer som sprider våldsbejakande och antidemokratiska budskap (yrkande 47).

Jan Björklund m.fl. (L) framhåller i motion 2016/17:1078 att offentliga medel inte ska användas till att främja organisationer som motarbetar demokratiska principer och jämställdhet. Både stat och kommun måste enligt motionärerna bättre följa upp hur olika bidrag används och i förekommande fall dra in bidrag och kräva återbetalning (yrkande 8).

Roger Haddad (L) anser i motion 2016/17:647 att regelverket behöver skärpas för att stoppa stöd och utbetalningar till organisationer som har extremistiska budskap.

Bakgrund

Stödet till organisationer hanteras och fördelas av myndigheter i enlighet med i första hand förordningar för bidrag. I förordningarna ställs ett antal bidragsvillkor som ofta är likartade för olika typer av bidrag.

Regeringen angav i propositionen En politik för det civila samhället (prop. 2009/10:55) att bl.a. följande strukturella villkor bör gälla som grundläggande förutsättningar för statliga organisationsbidrag till organisationer inom det civila samhället och andra statliga bidrag av motsvarande karaktär, nämligen att bidrag kan lämnas till en organisation som bl.a.

- saknar vinstsyfte
- har ett syfte som överensstämmer med syftet för bidraget och som är förenligt med de värderingar som präglar ett demokratiskt samhälle
- är demokratiskt uppbyggt
- i sin verksamhet respekterar demokratins idéer, inklusive principerna om jämställdhet och förbud mot diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning samt ålder, om det inte finns ett legitimt ändamål för särbehandling.

Vidare angavs i propositionen att dessa villkor successivt skulle införas för statsbidrag till organisationer inom det civila samhället i samband med att bidragssystem ses över och förändras. Riksdagen hade ingen annan uppfattning än regeringen (bet. 2009/10:KrU7, rskr. 2009/10:195).

Enligt uppgift från Kulturdepartementet har regeringen under senare år tagit fram bidragsformer och särskilda villkor till statsbidrag i enlighet med vad som angavs i propositionen.

Kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke skrev i en debattartikel i Dagens Nyheter den 1 juni 2016 följande:

Krav på demokratiska värderingar skärps. Vi inleder nu ett arbete för att säkerställa att det sker en förstärkt och förtydligad kontroll av organisationers grundläggande värderingar innan skattepengar betalas ut. Stöd till civilsamhälle och trossamfund ska fördjupa demokratin, inte undergräva den.

Vi påbörjar nu ett arbete inom regeringskansliet med syftet att utreda hur statliga bidrag till stöd för det civila samhällets organisationer kan bli

mer långsiktigt, förutsebart och enhetligt. De medel som ges för organisationer ska fördjupa demokratin, inte undergräva den.

Samtidigt inleds även ett arbete för att säkerställa att det sker en förstärkt och förtydligad kontroll av organisationers grundläggande värderingar för att skattepengar ska kunna betalas ut. I detta arbete ingår en granskning av organisationernas värdegrund samt att det finns tydligare riktlinjer för att hantera de fall där detta kan ifrågasättas.

Under de senaste åren har vi sett ett flertal exempel på behovet av ett tydligt regelverk för de organisationer som väljer att vända sig till det offentliga för stöd. Ett antal organisationer och dess företrädare har med rätta kritiserats för att ha bidragit till ökade motsättningar, ibland med rent hatiska uttryck. Vi kan aldrig acceptera att medborgarnas skattepengar används till att organisera hatretorik och ökad polarisering. Diskussionen har pågått länge. Den tidigare regeringen lät saken bero, men nu tar vi itu med frågan på allvar.

Regeringen kommer att vidta en rad åtgärder för att öka tydligheten i den offentliga bidragsgivningen när det gäller stöd till civilsamhället:

- Stöd till etniska organisationer. Regeringen har låtit ta fram förslag till skärpta demokratikriterier för flera bidrag till organisationer, däribland etniska organisationer. Här föreslås en skärpning som bland annat medför att bidrag enbart ska kunna gå till organisationer som har ett huvudsakligt syfte som är förenligt med de värderingar som präglar ett demokratiskt samhälle. Det ska enbart vara organisationer som i sin verksamhet respekterar demokratins idéer, inklusive principerna om jämställdhet och förbud mot diskriminering, som ska kunna få stöd. Regeringen kommer att gå vidare med beredningen av utredningens förslag under året.

- Översyn av stödet till trossamfund. Inom kort kommer en utredning om statens stöd till trossamfund att tillsättas. Detta stöd har inte setts över sedan kyrkan skildes från staten vid millennieskiftet. Regeringen bereder nu ett uppdrag till utredningen med inriktningen att den ska föreslå att kraven på demokratiska värderingar bland samfundens skärps. Det finns redan ett krav på demokrati i dag, men mycket har hänt sedan detta krav formulerades och det är svagare än de krav som ställs på andra organisationer.

- Enhetlighet i bidragens demokratikriterium. Sedan propositionen om politiken för det civila samhället beslutades av riksdagen 2010 har många förordningar uppdaterats för att det ska finnas ett tydligt demokratikriterium. Regeringen vill nu se över vilka förordningar som inte har ett tydligt demokratikriterium samt vilka effekterna av de uppdaterade kriterierna har blivit, och om det finns ytterligare behov av förtydliganden.

- Förbättra myndigheters rutiner för bidrag...

Inget system kommer att kunna garantera att det inte finns organisationer som missbrukar det förtroende som samhället har gett dem i form av ekonomiskt stöd. Däremot vill och kan vi göra allt som står i vår makt för att skapa ett regelverk som är tydligt med att de som tar del av samhällets stöd också ska leva upp till den tillit och de demokratiska värderingar som utgör grunden för det gemensamma samhällsbygget.

Enligt uppgift från Kulturdepartementet pågår ett arbete inom departementet med att se över ”demokratikriteriet” med anledning av kultur- och demokratiministerns uttalande om att inleda ”ett arbete för att säkerställa att det sker en förstärkt och förtydligad kontroll av organisationers grundläggande värderingar för att skattepengar ska kunna betalas ut”.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) fick i sitt regleringsbrev för 2017 i uppdrag att, under rubriken Demokrati, lämna en

redovisning av vilka omständigheter myndigheten fäster vikt vid och vilken prövning som görs för att bedöma om organisationer uppfyller i förordning ställda villkor om demokratisk uppbyggnad och respekt för demokratins idéer inför myndighetens beslut i fråga om bidrag. Av redovisningen ska enligt regleringsbrevet även framgå vilken kontroll och uppföljning av organisationernas verksamhet myndigheten genomför efter beslut om utbetalning av bidrag för att bedöma om grund för återkrav kan föreligga. Myndigheten ska också enligt regleringsbrevet göra en bedömning av behovet av utveckling av verksamheten när det gäller prövning och kontroll av demokrativillkor i samband med bidragsgivning samt redovisa eventuella åtgärder som myndigheten avser att vidta med anledning av sin bedömning. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 1 september 2017.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan pågår ett arbete inom Kulturdepartementet för att säkerställa att det sker en förstärkt och förtydligad kontroll av organisationers grundläggande värderingar för att skattepengar ska kunna betalas ut. Mot denna bakgrund anser utskottet att motionerna 2016/17:247 (M), 2016/17:647 (L), 2016/17:865 (C) yrkande 47, 2016/17:1078 (L) yrkande 8, 2016/17:2199 (SD), 2016/17:2458 (SD) yrkandena 1 och 2 samt 2016/17:2810 (S) i dagsläget inte bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida, och utskottet avstyrker därför motionsyrkandena.

Samarbete mellan den offentliga sektorn och civilsamhället

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om samarbete mellan den offentliga sektorn och civilsamhället, med hänvisning till att beredningen av Valfärdsutredningens betänkande inte bör föregripas.

Jämför reservation 8 (M, C, L, KD).

Motionerna

Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) framhåller i motion 2016/17:2887 vikten av att ta till vara de slutsatser som framkommer i Utredningen för ett stärkt civilsamhälle, i syfte att samarbetet mellan välfärdens kärnverksamheter och den ideella sektorn långsiktigt ska kunna stärkas (yrkande 1).

Per Lodenius m.fl. (C) påtalar i motion 2016/17:2951 behovet av modeller för partnerskap mellan ideella organisationer, offentliga organ och näringsliv för att skapa möjligheter till fler samarbeten. Motionärerna framför att det ibland kan uppstå svårigheter när ideburna organisationer vill samarbeta med

det offentliga för att göra samhällsinsatser. Detta för att det inte finns några tydliga modeller att använda, likt modeller vid upphandling (yrkande 1).

Bakgrund

Partsgemensamt forum utgör en plattform för dialog på nationell nivå mellan regeringen och det civila samhällets organisationer. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor administrerar forumet. Det är dialogen i sig som är syftet med forumet. Avsikten är att samtalen ska kunna bidra till att förbättra villkoren för civilsamhällets organisationer så att de bl.a. kan vara organisatörer av verksamheter och på så sätt bidra till samhällsutvecklingen och välfärden. Under 2015 och 2016 genomfördes vardera år fem möten. Även för 2017 beräknas fem möten.

Sakråd är en metod för kunskapsinhämtning som under hösten 2015 togs fram av Regeringskansliet i samarbete med drygt hundra organisationer på nationell nivå. Metoden fyller enligt Kulturdepartementet ett behov av strukturerad kunskapsinhämtning i sak när regeringen behöver det civila samhällets expertis på olika områden. Sakråd bygger på de sex principerna för politiken för det civila samhället (självständighet och oberoende, dialog, kvalitet, långsiktighet, öppenhet och insyn samt mångfald) samt på den europeiska koden för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen. Sakråd har under våren 2016 prövats i ett antal pilotförsök, och resultatet har återkopplats till de drygt hundra organisationer som var med och tog fram metoden. Regeringen har enligt Kulturdepartementet för avsikt att fatta beslut om att fortsätta använda och utveckla sakråd som arbetsmetod inom ramen för Regeringskansliets arbete.

Överenskommelsen mellan regeringen, de idéburna organisationerna inom det sociala området och Sveriges Kommuner och Landsting bygger på samverkan på det lokala och regionala planet. Samverkan utvecklas utifrån parternas egna och gemensamma åtaganden och åtgärder, vilket sker inom en gemensam arbetsgrupp och med stöd av ett kansli. Samtal pågår enligt Kulturdepartementet parterna emellan om att eventuellt bredda kansliets uppdrag till att gälla samverkan på alla områden (i praktiken ser det redan ut så på ett regionalt och lokalt plan). Detta skulle enligt departementet för den skull inte i detta skede betyda en avveckling av överenskommelsen i sig, snarare formellt en större öppenhet för att också arbeta med andra samverkansmetoder där så är lämpligt.

Välfärdsutredningen lämnade sitt betänkande Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78) i november 2016. Av det framgår bl.a. följande:

Idéburet offentligt partnerskap

Idéburna offentliga partnerskap (IOP) är en form för samverkan mellan det offentliga och idéburen sektor, som inte omfattas av upphandlingsrätten. IOP kan exempelvis innebära att det offentliga svarar för viss typ av stöd, t.ex. tillhandahållande av lokaler och vissa verksamhetsbidrag, medan de idéburna organisationerna ansvarar för driften av själva verksamheten. IOP kan betraktas som ett komplement både till generella bidrag till den

idéburna verksamheten och till upphandlingskontrakt där ändamålet är ett specifikt uppdrag. Det finns dock en rad juridiska frågeställningar kopplade till möjligheten att ingå ett IOP, såsom bestämmelser i kommunalrätten, upphandlingsrätten och EU:s statsstödsregler, som måste beaktas.

Med hänsyn till att förutsättningarna varierar såväl avseende samarbetsformer som verksamheter är det enligt utredningens bedömning inte möjligt att föreslå en lagstiftning på området.

Utredningen anser dock att det finns unika kvaliteter som samverkan genom IOP bidrar med och som bättre bör tas tillvara och föreslår därför att Upphandlingsmyndigheten och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor får i uppdrag att gemensamt utarbeta en vägledning för hur samverkan mellan det offentliga och idéburna organisationerna kan utvecklas genom ingående av idéburna offentliga partnerskap. Uppdraget ska utföras i samråd med relevanta aktörer, såsom Sveriges Kommuner och Landsting och civilsamhällets organisationer.

Samordnad information för samverkan med idéburen sektor

Utredningen har lämnat ett flertal förslag som kan bidra till att underlätta för idéburen sektor vid utförandet av välfärdstjänster. Enligt utredningen är det viktigt att kommuner och landsting kan erbjudas samlad information och möjlighet till ökad kunskap i frågor som rör möjligheterna att främja idéburen sektor på dessa områden. Upphandlingsmyndigheten föreslås därför få i uppdrag att arbeta med informationsinsatser gentemot kommuner och landsting i frågor som rör möjligheterna till samverkan med idéburen sektor, samt möjligheterna att underlätta för dessa aktörer som utförare av välfärdstjänster. Uppdraget ska genomföras i samråd med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och med relevanta aktörer, så som Sveriges Kommuner och Landsting.

Enligt uppgift från Finansdepartementet har betänkandet varit ute på remiss och bereds för närvarande.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan har Valfärdsutredningen föreslagit en rad åtgärder för utveckling av samverkan mellan idéburna organisationer och den offentliga sektorn. Förslagen bereds inom Finansdepartementet. Utskottet anser inte att beredningen bör föregripas, och avstyrker därför motionerna 2016/17:2887 (M, C, L, KD) yrkande 1 och 2016/17:2951 (C) yrkande 1.

Förstärka föreningslivet för äldre

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en översyn av föreningslivet för äldre.

Motionen

Eva Lindh m.fl. (S) anser i motion 2016/17:964 att förutsättningarna för föreningslivet att möta äldres ensamhet behöver stärkas, och att en översyn

behövs för att se över möjligheterna att ytterligare stärka föreningslivet för att motverka äldres isolering (yrkande 2).

Bakgrund

Det finns en rad föreningar och organisationer för äldre. Pensionärernas riksorganisation (PRO), SPF Seniorerna, Förbundet Aktiva Seniorer (FAS) och Äldrekraft är några. År 2014 var 3 185 000 människor i åldern 6–80 år medlemmar i en idrottsförening. Nästan 300 000 av dessa var 65 år och äldre.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med motionärerna att det är viktigt att det finns tillgång till ett föreningsliv med sociala aktiviteter för äldre. Som framgår ovan finns det en rad föreningar och organisationer för pensionärer. Dessa erbjuder såväl utbildningar som sociala och fysiska aktiviteter. Utskottet anser inte att motion 2016/17:964 (S) yrkande 2 bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida och avstyrker därför motionen.

Trossamfund

Dialog och samverkan mellan trossamfund samt mellan trossamfund, staten och kommuner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om dialog och samverkan mellan trossamfund, staten och kommuner med hänvisning till det arbete som sker och att den rapportering som är på gång inte bör föregripas.

Jämför reservation 9 (M, C, L, KD).

Motionerna

Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) anser i motion 2016/17:2887 att regeringen behöver ta ett större samlat grepp och se över hur dialog och samverkan mellan trossamfund och det sekulära samhället kan stärkas för att förebygga och motverka att antidemokratiska idéer vinner stöd. Arbetet mot religiös extremism måste enligt motionärerna intensifieras utan att inkräkta på alla människors rätt att tro eller inte tro (yrkande 4).

Andreas Norlén m.fl. (M, C, L, KD) anser i motion 2016/17:3287 att trossamfund, som står bakom demokratins principer och principerna om mänskliga fri- och rättigheter, bör ingå i det förebyggande arbetet mot

radikalisering genom en förbättrad dialog mellan staten, kommuner och samfund (yrkande 8).

Bakgrund

Regeringen beslutade den 26 juni 2014 om kommittédirektiv till en nationell samordnare för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism (dir. 2014:103). Samordnaren har fått ett antal tilläggsdirektiv (dir. 2015:27, dir. 2015:86, dir. 2016:43). Uppdraget ska slutredovisas senast den 12 januari 2018.

I tilläggsdirektivet (dir. 2016:43) anges bl.a.:

Organisationer och trossamfund är viktiga aktörer i arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. Riksdagen har tillkännagivit för regeringen att det bör utvecklas metoder och redskap för att identifiera organisationer och samfund som vill motverka radikaliserings och att dessa organisationer och samfund bör stärkas och stödjas (Stärka och stödja samfund och organisationer som vill motverka radikaliserings, bet. 2015/16:KU4, rskr. 2015/16:137, mom. 6). Sedan 2012 har organisationer kunnat söka stöd från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor för verksamheter som motverkar antidemokratiskt beteende och radikaliserings samt anslutning till våldsbejakande extremism, och även till verksamheter som stöder individer som vill lämna våldsbejakande extremistiska rörelser. Sedan 2015 kan även kommuner söka detta statsbidrag om de samverkar med minst en organisation. Nämnden för statligt stöd till trossamfund har ett pågående uppdrag att i dialog med de samfund som vill utveckla sitt arbete för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism stimulera dessa samfunds stöd till ungdomar, föräldrar och anhöriga.

Samordnaren ska:

- utreda och föreslå hur det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism bör samordnas och organiseras nationellt inom ramen för befintlig myndighetsstruktur från och med januari 2018
- analysera vilket ansvar kommunerna har för, och vilket arbete de bedriver med att förebygga radikaliserings och rekrytering till våldsbejakande grupper och utifrån analysen utreda olika alternativ till hur kommunernas ansvar bör utformas samt redogöra för fördelar och nackdelar med respektive alternativ
- föreslå vilka åtgärder som skulle kunna vidtas mot kommuner som inte lever upp till sitt ansvar och redogöra för olika alternativ och fördelar och nackdelar med dessa och
- föreslå författningsändringar om utredaren bedömer att sådana behövs.

Den 16 januari 2017 hölls en konferens med bl.a. den nationella samordnaren och 250 representanter för kommuner, myndigheter och civilsamhälle för att byta erfarenheter om hur våldsbejakande extremism kan motarbetas. På konferensen tog man bl.a. upp civilsamhällets organisationer och trossamfundens viktiga arbete i det förebyggande arbetet för att samverka och öka kunskapen i arbetet med att värna demokratin mot extremism.

Kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke angav bl.a. följande i en interpellationsdebatt den 12 januari 2016:

Roger Haddad har frågat mig vilket ansvar jag anser att regeringen har i arbetet mot radikaliserings. Han har också frågat vilka konkreta förslag som regeringen kommer att lägga fram för att underlätta för muslimska församlingar att intensifiera arbetet mot våldsbejakande islamistisk extremism och rekrytering av radikaliserade unga till terrororganisationer.

Jag vill tydliggöra att regeringen har ansvar för att vidta de nödvändiga åtgärder som värnar demokratin och som stärker det förebyggande arbetet. Därigenom har regeringen också ansvar för att kommunerna har tillgång till kunskap och åtgärder som kan förebygga radikaliserings och rekrytering till våldsbejakande extremism.

Regeringen har under året kraftfullt förstärkt det förebyggande arbetet, bland annat för att utveckla myndigheternas förebyggande insatser och metoder. Detta finns redovisat i skrivelsen Åtgärder för att göra samhället mer motståndskraftigt mot våldsbejakande extremism (skr. 2014/15:144).

När det gäller förebyggande insatser är det av central vikt att det finns en samverkan både på nationell och på lokal nivå mellan insatser som värnar demokratin mot våldsbejakande extremism och det brottsförebyggande arbetet.

I Sveriges arbete mot terrorism, som vägleds av den strategi som lades fram i augusti - Förebygga, Förhindra, Försvåra - finns därför ett tydligt fokus på förebyggande åtgärder, för att förebygga radikaliserings och rekrytering till extremist- och terroristgrupper.

De 21 åtgärder som pågår för att göra samhället mer motståndskraftigt mot våldsbejakande extremism är grupperade inom fem områden: nationell samordning för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism, åtgärder för att värna demokratin och alla människors lika värde och rättigheter, åtgärder mot identifierade risker, åtgärder för att individer ska lämna våldsbejakande extremistiska rörelser samt stärkt nordiskt och internationellt kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

Genom att förstärka resurserna till den nationella samordnaren för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism, Mona Sahlin, har regeringen underlättat för myndigheter, kommuner och organisationer att utveckla sitt arbete. Samordnaren genomför kommunbesök och utbildningar som anpassas till lokala behov. På samordnarens webbplats finns även rekommendationer om hur det lokala förebyggande arbetet kan byggas upp. En av dessa rekommendationer är att kommunerna ska involvera det civila samhällets organisationer i arbetet.

Det civila samhällets organisationer inklusive trossamfunden är mycket viktiga aktörer i arbetet med att förebygga våldsbejakande extremism. Det är dock viktigt att insatser från trossamfund och organisationer kommer till stånd genom deras eget initiativ. Regeringen varken kan eller bör styra det civila samhällets arbete.

Organisationer och trossamfund har sedan 2011 kunnat söka statsbidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, MUCF, för verksamhet som värnar demokratin. Regeringen har avsatt 8 miljoner kronor för statsbidrag inom detta område under 2016. Även Allmänna arvsfonden ger stöd till insatser som förebygger våldsbejakande extremism och har gett stöd till ett antal sådana projekt som olika organisationer nu driver.

Regeringen har också skapat förutsättningar för trossamfunden att få stöd för att utveckla sitt arbete...

Regeringen har med dessa uppdrag till MUCF och SST underlättat för de organisationer och trossamfund som vill utveckla sitt arbete med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism och i förlängningen mot radikaliserings och rekrytering till extremist- och terroristgrupper.

Men det handlar också om att tydliggöra kommunernas ansvar. Man betonar vikten av att kommunerna arbetar med det förebyggande och har handlingsplaner. Den nationella samordnaren har åkt land och rike runt med just det budskapet. Och vi arbetar genom den nationella samordnaren fram verktyg. Jag betonade detta inledningsvis. Det var ett gott grundarbete. Regeringen har förstärkt den nationella samordnarens möjligheter, resurser och kansli och hela utredningsarbetet för att vi ska få effekt. Vi måste nämligen få med alla kommuner och städer på tåget.

Kommunerna och det civila samhällets organisationer, inklusive trossamfunden, är centrala i det här arbetet. Det handlar om att fånga upp unga människor som är i en radikaliseringsprocess eller att till och med fånga upp dem innan de kommer in i en radikaliseringsprocess och innan de rekryteras och blir resande och eventuellt begår brott mot mänskligheten. Då behöver man kunna identifiera dessa unga människor tidigt. Det görs bäst i kommunen, lokalt och väldigt nära.

Vi kommer att fortsätta att arbeta på det sättet med att uppvakta kommunerna. Jag hoppas att Sveriges alla kommuner förstår allvaret och inleder ett tydligt arbete för att värna demokratin men också för att arbeta mot radikalisering och att man i det arbetet samarbetar.

Jag vill använda ordet samarbete. Jag har nämligen under det senaste året rest runt i vårt land. Jag har besökt många moskéer och träffat många muslimska företrädare och imamer som verkligen betonar vikten av att arbeta just med den här frågan. Det är en av de frågor som engagerar allra mest. Jag har också mött förtvivlan i många företrädares ögon och hjärtan när de lägger fram texten kring sorgen i att förlora en ung människa och arbetet med denna unga människas familj.

Det här är ett samarbete, och vi kan bli lyckosamma om vi lyckas göra det här tillsammans. Det är avgörande för framtiden. Det gäller det lokala samarbetet mellan kommunens olika förvaltningar, skolan och socialtjänsten men också samarbetet mellan våra institutioner, Kriminalvården och Sis och samarbetet här i Sveriges riksdag. Det handlar om att det här ska bli ett långsiktigt arbete som håller över tid.

Regeringen har i regleringsbrev för 2017 gett Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST)¹ följande två uppdrag:

- Regeringen förlänger uppdraget till Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST) att utvidga och fördjupa dialogen med trossamfunden i syfte att stimulera arbetet med demokrati och demokratisk medvetenhet inklusive jämställdhet. Nämnden ska fortsatt utveckla dialogen till att inkludera ett brett spektrum av samfund och grupperingar inom samfunden, särskilt med fokus på kvinnor och ungdomar. SST ska vidare i dialog med de trossamfund som vill utveckla sitt arbete för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism stimulera dessa samfunds stöd till ungdomar, föräldrar och anhöriga. För genomförandet av uppdraget får SST disponera 800 000 kronor under 2017 från utgiftsområde 1 Rikets styrelse, anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati, anslagspost 28 Värna demokratin-SST.
- Regeringen förlänger också SSTs uppdrag att stärka det interreligiösa arbetet samt genomföra en kompetensinsats för trossamfundsledare (Ku2016/00712/D) till att gälla även för år 2017. För genomförandet av uppdraget får SST disponera 800 000 kronor under 2017 från utgiftsområde 1 Rikets styrelse, anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati, anslagspost 28 Värna demokratin-SST.

¹ Fr.o.m. 1 juli 2017 Myndigheten för stöd till trossamfund (SFS 2017:103).

Utskottets ställningstagande

I likhet med motionärerna vill utskottet lyfta fram vikten av dialog i arbetet med att värna demokratin och motverka våldsbejakande extremism och radikalisering. Utskottet vill också understryka behovet av samarbete på alla plan och med en stor bredd. Det pågår ett omfattande arbete, och regeringen har i bl.a. regleringsbrev för 2017 gett MUCF och SST uppdrag kring dessa frågor. Den nationella samordnaren för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism ska slutredovisa sitt uppdrag senast i januari 2018, och utskottet anser att denna redovisning inte bör föregripas. Utskottet avstyrker med hänsyn till det, och till det arbete som pågår, motionerna 2016/17:2887 (M, C, L, KD) yrkande 4 och 2016/17:3287 (M, C, L, KD) yrkande 8.

Statens stöd till trossamfund och stöd till livsåskådningsorganisationer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om statens stöd till trossamfund och stöd till livsåskådningsorganisationer med hänvisning till att resultatet av den pågående utredningen om statens stöd till trossamfund inte bör föregripas.

Jämför reservationerna 10 (SD) och 11 (L).

Motionerna

Edward Riedl (M) framhåller i motion 2016/17:526 att en översyn bör göras av utbetalningar till trossamfund för att säkerställa att utbetalningarna inte går till oönskade ändamål.

Fredrik Schulte (M) anser i motion 2016/17:3027 yrkande 1 att det statliga stödet till livsåskådningsorganisationer bör upphöra. Motionären framhåller att ett sådant stöd inte hör hemma i en sekulär stat, utan att de enda stöd som bör utgå till trossamfund är de som syftar till kulturbevarande av historiska byggnader och ur historisk synvinkel viktiga ceremonier.

Motionären anser vidare (yrkande 2) att, för det fall yrkande 1 inte vinner bifall i riksdagen, det statliga stödet till livsåskådningsorganisationer även bör utgå till icke-konfessionella sådana.

Richard Jomshof m.fl. (SD) anser i motion 2016/17:1769 att det statliga stödet till de religiösa samfund som förminskar kvinnors roll i samhället ska dras in. Motionärerna anser att stöd inte bör betalas ut till religiösa samfund som lär ut att kvinnan är underordnad mannen och som anvisar kvinnor till särskilda och sämre belägna platser under gudstjänsterna (yrkande 20).

Robert Hannah (L) framhåller i motion 2016/17:2012 behovet av regelskärpningar som gör att skattemedel inte lämnas till religiösa skolor,

religiösa samfund eller etniskt baserade föreningar som uppmanar till hedersrelaterat våld och förtryck (yrkande 7).

Bakgrund

I lagen (1999:932) om stöd till trossamfund anges att statsbidrag endast får lämnas till ett trossamfund som bidrar till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på. I lagens förarbeten (prop. 1998/99:124) anges bl.a. följande:

Ett trossamfund som skall komma i fråga för statligt stöd i form av statsbidrag bör enligt regeringens uppfattning bedriva en verksamhet som direkt eller indirekt upprätthåller och stärker de grundläggande värdena i det svenska samhället. I detta ligger att samfundet utövar sin verksamhet med respekt för alla människors lika värde samt bidrar till en normbildning i samhället som överensstämmer med demokratis idéer. En förutsättning för statsbidrag bör således vara att trossamfundet bidrar till att upprätthålla och stärka samhällets grundläggande värderingar.

För att anses bidra till att upprätthålla och stärka samhällets grundläggande värderingar bör trossamfundet motverka alla former av rasism och andra typer av diskriminering samt våld och brutalitet. Samfundet bör också verka för att utveckla förutsättningarna för jämställdhet mellan kvinnor och män. Vidare bör samfundet verka för att dess medlemmar och betjänade vägleds av etiska principer som är förenliga med samhällets grundläggande demokratiska värderingar. Detta innebär dock inte något krav på att t.ex. samfundets lära eller åskådning skall utformas i demokratisk ordning. Inte heller krävs det att beslutsprocessen i samfundet vid utseende av exempelvis präster vilar på demokratisk grund. Av väsentlig betydelse är i stället att trossamfundet verkar för att dess medlemmar och betjänade deltar i samhällslivet och att samfundet klart markerar avståndstagande från antidemokratiska strömningar i samhället.

Det är Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST) som prövar frågor om statsbidrag till trossamfund som regeringen har beslutat ska vara berättigade till statsbidrag, och som i första hand följer upp och granskar att bidragen används så att målsättningen med stödet uppfylls. När det gäller enskilda bidrag kan SST enligt förordningen (1999:974) om statsbidrag till trossamfund besluta att inte betala ut ett beviljat bidrag om tveksamhet råder om lämnade uppgifter. SST kan också besluta att ett bidrag ska betalas tillbaka. Detta kan exempelvis ske om bidraget inte används för det ändamål det har beviljats eller om samfundet har lämnat en otillräcklig redovisning till SST. SST:s uppföljning sker huvudsakligen genom de rapporter över bidragsanvändningen som samfundet lämnar och även i hög grad genom den dialog som SST fortlöpande har med företrädare för de olika samfunden.

Regeringen har tillsatt en särskild utredare, biträdd av en referensgrupp med företrädare för riksdagspartierna, att se över statens stöd till trossamfund. Syftet med översynen är att säkerställa att stödet på bästa sätt är anpassat till nutida och framtida behov (dir. 2016:62).

Utredaren ska bl.a.

- analysera det nuvarande stödets effekter för berörda trossamfund och samhället i stort
- föreslå mål för statens stöd till trossamfund, med bred förankring bland riksdagspartierna och i övriga samhället
- föreslå eventuella förändringar av statens nuvarande stöd till trossamfund
- föreslå ett förtydligt demokratikriterium som är i överensstämmelse med religionsfriheten
- föreslå nödvändiga författningsändringar.

Uppdraget ska redovisas senast den 15 mars 2018.

När det gäller motion 2016/17:2012, som tar upp behovet av regelskärpningar som gör att skattemedel inte lämnas till religiösa skolor, religiösa samfund eller etniskt baserade föreningar som uppmanar till hedersrelaterat våld och förtryck, kan nämnas Högsta förvaltningsdomstolens dom den 20 februari 2017 (mål nr 2310-16). I domen prövas frågan om att avslå en ansökan från trossamfundet Jehovas vittnen om att bli berättigat till statsbidrag enligt lagen (1999:932) om stöd till trossamfund.

Av domen framgår bl.a. följande:

Vid upprepade tillfällen har Europadomstolen uttalat att statens skyldighet att förhålla sig neutral och opartisk medför att den är förhindrad att värdera legitimiteten hos religiösa åskådningar eller de sätt på vilka sådana åskådningar uttrycks eller manifesteras (t.ex. Leyla Şahin mot Turkiet, dom den 10 november 2005 [stor kammare], p. 107). Statens utrymme för att inskränka de val människor kan göra i syfte att följa religiösa påbud, inom ramen för sitt självbestämmande, är således mycket begränsat och måste grundas på tungt vägande och tvingande skäl (serious and compelling reasons). Som exempel på fall där inskränkningar från statens sida kan vara berättigade, med hänsyn till den religiösa yttringens oförenlighet med konventionens underliggande grundprinciper, nämner domstolen polygami och barnäktenskap, liksom flagranta brott mot jämställdheten mellan könen, samt handlingar som påtvingas ett trossamfunds medlemmar mot deras vilja (Jehovas Witnesses of Moscow, p. 119).

Europadomstolen har också uttalat att medlemsstaterna förfogar över ett stort mått av frihet att välja den form för samverkan med religiösa samfund som man finner lämplig. Oavsett vilken form som väljs ankommer det emellertid på medlemsstaterna att införa objektiva och neutrala kriterier enligt vilka de samfund som så önskar ges en rättvis möjlighet att ansöka om sådan status i samhället som tillerkänner dem särskilda fördelar (dom den 26 april 2016 i målet Izzettin Doğan m.fl. mot Turkiet [stor kammare] p. 183). Om en stat tillhandahåller erkända religiösa samfund vissa förmåner, såsom lindrigare beskattning, medför det krav på neutralitet som följer av artikel 9 således att alla religiösa samfund som så önskar ska ha samma möjlighet att ansöka om erkännande för de aktuella förmånerna, samt att staten måste tillämpa relevanta kriterier på ett icke diskriminerande sätt (dom den 31 juli 2008 i målet Religionsgemeinschaft der Zeugen Jehovas m.fl. mot Österrike p. 92).

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan har regeringen tillsatt en särskild utredare att se över statens stöd till trossamfund. Uppdraget ska redovisas senast den 15 mars 2018. Utskottet anser inte att resultatet av utredningens arbete bör föregripas och avstyrker därför motionerna 2016/17:526 (M), 2016/17:1769 (SD) yrkande 20, 2016/17:2012 (L) yrkande 7 och 2016/17:3027 (M) yrkandena 1 och 2.

Idrott

Jämlikhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en jämlik idrott med hänvisning till bl.a. Riksidrottsförbundets ökade prioritering av arbetet med hbtq-frågor.

Jämför reservationerna 12 (M) och 13 (V).

Motionerna

Hannah Bergstedt m.fl. (S) anser i motion 2016/17:1598 att behovet av ett aktivt arbete mot diskriminering och ojämlig behandling inom idrottsrörelsen är centralt eftersom idrotten är en av de största bidragsmottagarna av alla folkrörelser i Sverige.

Olof Lavesson m.fl. (M) nämner i motion 2016/17:3146 att Riksidrottsförbundet har en policy mot sexuell diskriminering och arbetar med att sprida kunskap och information om frågor som gäller hbtq. Motionärerna anser att möjligheten att stödja idrottsrörelsen i denna funktion bör ses över (yrkande 20).

Rossana Dinamarca m.fl. (V) anser i motion 2016/17:731 att regeringen bör återkomma med förslag på hur den statliga bidragstilldelningen till idrotten ska användas för att öka kunskapen om hbtq-frågor samt förbättra förutsättningarna för transpersoners idrottande (yrkande 2).

Bakgrund

Riksidrottsförbundet (RF) antog idrottens idéprogram Idrotten vill på RF-stämman 1995 (uppdaterad 2009). Enligt programmet ska alla som vill ha rätt att vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet oavsett nationalitet, etniskt ursprung, religion, ålder, kön eller sexuell läggning samt fysiska eller psykiska förutsättningar.

RF har även en policy mot sexuell diskriminering. RF ska sprida kunskap och information om frågor som gäller hbt, dvs. homo- och bisexuella samt

transpersoner, och de berörda situation inom idrotten. Det görs bl.a. enligt RF genom information, utbildning och seminarier.

RF gav ett forskningsbidrag till RFSL Ungdom och RFSL för att undersöka hbtq-ungdomars villkor och erfarenheter inom svensk idrott. En rapport lämnades 2013 (FoU-rapport 2013:1). Den är av kvalitativ karaktär och bygger på intervjuer med 25 hbtq-ungdomar och 15 berättelser från hbtq-ungdomar som själva skrivit om sina erfarenheter av idrottande.

I Ungdomsstyrelsens² rapport Om unga hbtq-personer anges att 39 procent av de unga heterosexuella männen (16–25 år) idrottar varje vecka i en förening. Bland homo- och bisexuella män var andelen 22 procent. Av de unga heterosexuella kvinnorna (16–25 år) svarade 36 procent att de idrottar varje vecka i en förening. Bland homo- och bisexuella var andelen 26 procent. Knappt var tionde man (13–20 år) uppgav i rapporten att han har en ledare inom lagsport som inte gillar homosexuella.

Eva Linghede, Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH), har skrivit FoU-rapporten Heteronormativitet och gränsöverskridanden inom elitidrotten med stöd av RF där hon på ett berättande sätt återger och analyserar hur personer som lever icke heterosexuellt erfar tävlingsidrott, framför allt elitidrott, samt hur heteronormativitet inom tävlingsidrotten påverkar och utmanas av personer som avviker från heteronormen (FoU-rapport 2014:5).

Enligt RF har RF och Sisu³ trappat upp arbetet med hbtq-frågor under 2016, och jobbar med att ta fram fler verktyg för inkludering. Under 2016 tillsattes också en resurs på RF:s kansli som har särskilt fokus på hbtq-frågor. Hbtq-frågor ingår enligt RF som en viktig del i det arbete som görs med att ta fram en inkluderingswebb med verktyg, filmer och goda exempel på hur det går att uppmärksamma och utmana heteronormativitet och cismativitet⁴ som kan osynliggöra och exkludera personer som bryter mot dessa normer. Tränare och ledare behöver enligt RF mer kunskap i frågorna, och RF har därför förstärkt sitt samarbete med RFSL och kommer att kunna erbjuda en utbildning i ämnet ”Introduktion till inkludering” som är en introduktion till hur det går att se normer och utmana de normer som formar den egna föreningen eller det egna förbundet. RF och Sisu har också uppmärksammat hbtq-frågan genom att delta i Stockholm Pride med ca 30 specialidrottsförbund representerade samtidigt som man stöttar lokalt och regionalt deltagande i prideparader i hela Sverige.

RF och Sisu har enligt RF för avsikt att tillsätta en arbetsgrupp som ska jobba med transpersoners idrottande. I gruppen kommer enligt RF expertis från antidopning och den juridiska sidan samt personer med normkritisk kompetens att vara med. RF och Sisu har enligt RF ett tätt samarbete med de

² Numera Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF).

³ Studieförbundet Sisu Idrottsutbildarna är idrottens eget studieförbund. De utbildar, bildar och utvecklar svensk idrott.

⁴ Cisperson är ett begrepp som används för att beskriva personer som inte är transpersoner (cis är latin för på samma sida). Det är en person vars juridiska kön, biologiska kön och könsidentitet hänger ihop och alltid har hängt ihop i enlighet med den rådande samhällsnormen.

förbund som ligger längst fram i frågan, och här är enligt RF RFSL en viktig samarbetspartner.

Utskottets ställningstagande

RF anger, som framgår ovan, att de trappat upp sitt arbete med hbtq-frågor under 2016 och avser att även framöver förstärka detta arbete, bl.a. genom att avsätta en resurs med särskilt fokus på hbtq-frågor. Utskottet ser positivt på denna utveckling och anser inte att motionsyrkandena i dagsläget bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida. Motionerna 2016/17:731 (V) yrkande 2, 2016/17:1598 (S) och 2016/17:3146 (M) yrkande 20 avstyrks.

Jämställdhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en jämställd idrott med hänvisning till bl.a. Centrum för idrottsforskningens uppdrag att genomföra en fördjupad analys av jämställdheten inom idrotten.

Jämför reservationerna 14 (M), 15 (C), 16 (V) och 17 (L).

Motionerna

Olof Lavesson m.fl. (M) framhåller i motion 2016/17:2885 att forskningen visar på en betydande snedfördelning av ekonomisk tilldelning kopplat till kön. Motionärerna anser därför att regeringen bör initiera en utredning som belyser hur ekonomiska medel fördelas kopplat till kön och komma med förslag för att stärka jämställdheten inom svensk idrott (yrkande 5). Liknande synpunkter framförs i motion 2016/17:3078 yrkande 31 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M).

Cecilia Widegren (M) poängterar i motion 2016/17:3141 vikten av att verka för en jämställd tilldelning av resurser till flickors och pojkars idrottsverksamhet (yrkande 4).

Hanna Wigh (SD) anser i motion 2016/17:1346 att kommunerna bör eftersträva en mer jämställd fördelning i hur de väljer att prioritera ungdomsidrott. Eftersom ridning enligt motionären är en av de största sporterna för flickor, bör kommunerna värna jämställdheten och satsa mer på ridning så att det blir rättvist mellan olika idrotter (yrkande 3).

Annika Qarlsson m.fl. (C) vill i motion 2016/17:3037 ha en bred analys av vad som hindrar jämställd idrott. Motionärerna anser att det är viktigt att ta reda på orsakerna till dels varför flickor slutar att idrotta tidigare än pojkar, dels varför spontanidrottsplatser lockar fler pojkar och män än flickor och kvinnor (yrkande 7).

Rossana Dinamarca m.fl. (V) anser i motion 2016/17:731 att regeringen bör återkomma med förslag på hur den statliga bidragstilldelningen till idrotten ska användas för att stärka jämställdhetsarbetet inom idrotten (yrkande 1).

Robert Hannah (L) vill i motion 2016/17:59 att en lämplig myndighet ges i uppdrag att utreda och kartlägga dels hur man kan jämställa stödet till flickdominerade respektive pojkdominerade idrottsverksamheter (yrkande 1), dels hur samhällsstöd för idrott, motion och fysisk aktivitet på ett jämställt sätt svarar mot flickors och pojkars preferenser för idrott och fysisk aktivitet (yrkande 2). Motionären påpekar att det finns ett flertal idrottsaktiviteter som flickor föredrar men som inte får något samhällsstöd.

Bakgrund

Vid 2011 års stämma antog Riksidrottsförbundet (RF) nya jämställdhetsmål:

Övergripande mål

Det övergripande målet för idrottens jämställdhetsarbete är att kvinnor och män ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter på alla nivåer och inom alla områden.

Mål

– Det ska finnas lika möjligheter för alla, oavsett kön, att utöva idrott. Det kräver att kvinnors och mäns idrott värderas och prioriteras på ett likvärdigt sätt och att resurser fördelas rättvist. All verksamhetsplanering bör ske utifrån ett medvetet jämställdhetsperspektiv. Idrotten ska med en genomtänkt verksamhet påverka attityder och värderingar på ett positivt sätt. Om idrottsrörelsen lyckas med det kommer vi att få en idrott som är än mer utvecklande för både kvinnor och män.

– Flickor och pojkar, kvinnor och män, ges lika möjligheter att utöva idrott. Alla som vill, oavsett kön, ska få vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet. Idrotten vill utforma verksamheten så att den ger alla som deltar en kamratlig och trygg social gemenskap. Det innebär att förutsättningarna för träning och tävling ska anpassas till flickors och pojkars, kvinnors och mäns behov och möjligheter. Både kvinnor och män samt flickor och pojkar ska till exempel ha tillgång till kompetenta tränare och ledare. Där så är möjligt ska kvinnor och män, flickor och pojkar i större utsträckning ges förutsättningar att träna och tävla tillsammans.

– Kvinnors och mäns, flickors och pojkars idrottsutövning värderas lika och prioriteras på ett likvärdigt sätt. Det innebär till exempel att kvinnors och mäns idrottsutövning tilldelas resurser efter samma principer, när det gäller budget, träningsanläggningar och träningstider och liknande och att kvinnors och mäns idrottande får samma uppmärksamhet i forskning, information och i media.

– Kvinnor och män har lika stort inflytande i beslutande och rådgivande organ. Det innebär att på alla beslutande och rådgivande nivåer bör kvinnor och män vara representerade med minst 40 procent. På högre befattningar inom idrottsrörelsen bör målet vara detsamma. Då tas både kvinnors och mäns kunskaper, erfarenheter och värderingar tillvara och får påverka kvinnors och mäns idrott.

– Att arbetsformer och fördelning av uppdrag utformas så att kvinnor och män får lika stora möjligheter att medverka. Det innebär att flickor och pojkar, kvinnor och män, ges samma möjligheter att utvecklas som aktiva, ledare, tränare, anställda och förtroendevalda. Kunskap kring jämställdhet måste ges hög prioritet. Bara en jämställd idrott präglas fullt ut av de demokratiska värderingar som är idrottens.

– Jämställdhetsintegrering: Jämställdhetsperspektivet ska vara införlivat i den dagliga verksamheten och genomsyra alla verksamhetsområden. Jämställdhetsintegrering innebär att jämställdhet beaktas i en verksamhets ordinarie beslut, i ordinarie underlag, av ordinarie instanser och personer. Jämställdhet skapas i vardagliga handlingar och genom beslut där både kvinnor och män deltar. Val av metoder och åtgärder måste anpassas efter den förändring som ska uppnås och hur verksamheten ser ut.

Idrottsrörelsen kommer enligt RF inte att nå sina uppsatta jämställdhetsmål 2017. Riksidrottsstyrelsen beslutade därför under 2016 att jämställdhetsarbetet ska intensifieras. En plan för detta arbete har tagits fram. Arbetet handlar till stor del om kompetensstöd och kunskaphöjning inom jämställdhetsrelaterade frågor, processtöd till förbundens förändrings- och utvecklingsarbete samt framtagning av ny kunskap på området. Till stöd för specialidrottsförbunden (SF) har RF gett möjlighet att söka medel för att arbeta med jämställdhet. Sexton SF ansökte om stimulanstöd för jämställdhet för kommande år. Sju av dessa ansökningar beviljades. RF har under 2016 arrangerat en kunskaphöjande dag för SF. Där presenterades bl.a. ett verktyg för att öka antalet kvinnliga tränare.

Ett sätt att mäta ekonomisk resursfördelning är att titta på det lokala aktivitetsstödet (LOK-stödet). Det är ett statligt stöd som RF har till uppgift att fördela till barn- och ungdomsidrotten. Stödet är baserat på antal deltagartillfällen och delas ut till idrottsföreningar för målgruppen 7–25 år. År 2015 tilldelades flickor 38 procent av stödet.

Idrottsminister Gabriel Wikström angav den 16 november 2016 i svar på fråga 2016/17:291 om orättvisa villkor inom idrotten bl.a. följande:

Eva-Lena Jansson har frågat mig vilka åtgärder jag är beredd att vidta för att förutsättningarna för kvinnors och mäns, flickors och pojkar idrottsutövande ska bli mer rättvisa och jämställda?

Frågan är i allra högsta grad relevant och jag vill därför tacka frågeställaren för detta bidrag till den pågående diskussionen om jämställdhet inom idrotten.

Den statliga idrottspolitiken, som till stor del bygger på statsbidraget till idrottsverksamhet, är som frågeställaren påpekar tydlig i frågan om jämställdhet inom idrottsrörelsen. Av förordningen om statsbidrag till idrottsverksamhet framgår tydligt att bidraget ska stödja verksamhet som syftar till att ge flickor och pojkar respektive kvinnor och män lika förutsättningar att delta i idrottsverksamhet. Det är Sveriges Riksidrottsförbund som prövar frågor om fördelningen av statsbidraget i enlighet med förordningens bestämmelser.

I 2017 års budgetproposition framhålls att regeringen i hela sin politik verkar för en jämn fördelning av makt och inflytande mellan könen och förväntar sig att idrottsrörelsen på olika nivåer ökar sina ansträngningar att nå en jämställd idrott – en idrott där personer i beslutande ställning på alla nivåer inom idrotten och aktiva ges samma möjlighet att förverkliga sitt intresse att delta, oberoende av kön.

Detta tydliga budskap från regeringens sida till Sveriges Riksidrottsförbund ska bl.a. ses mot bakgrund av att vi tyvärr kan konstatera att idrotten inte når sina egna jämställdhetsmål och att flickors deltagande i idrottsverksamhet minskat. Jag välkomnar därför Riksidrottsstyrelsens beslut från oktober 2016 att öka takten i det fortsatta arbetet för jämställdhet inom idrotten. Jag förväntar mig tydliga besked på

Riksidrottsmötet i maj 2017. Det är synnerligen angeläget för såväl idrottsrörelsen som för samhället i stort. Inte minst eftersom idrotten tillhandahåller en naturlig arena för gemenskap och möjlighet för kvinnor och män att agera utan begränsande könsroller.

— — —

Regeringen beslutade den 14 december 2016 att ge Centrum för idrottsforskning (CIF) i uppdrag att under 2017 genomföra en fördjupad analys av jämställdheten inom idrotten. CIF ska bl.a. titta på hur olika idrotters utformning påverkar könsfördelningen. Analysen ska också omfatta fördelningen av resurser mellan mäns och kvinnors idrottande och motionerande med särskilt fokus på barn- och ungdomsidrotten. Uppdraget ska rapporteras senast den 15 maj 2018.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill först uppmärksamma, som också RF gör, att idrottsrörelsen inte når upp till sina uppsatta jämställdhetsmål 2017. Det krävs enligt utskottets uppfattning ett omfattande arbete för att inom idrotten komma tillrätta med jämställdheten. Utskottet ser positivt på det arbete som bedrivs i rätt riktning, och särskilt regeringens beslut att ge CIF i uppdrag att under 2017 genomföra en fördjupad analys av jämställdheten inom idrotten, så att kunskapen förstärks inom området. Utskottet anser inte att resultatet av CIF:s analys bör föregripas, och avstyrker därmed motionerna 2016/17:59 (L) yrkandena 1 och 2, 2016/17:731 (V) yrkande 1, 2016/17:1346 (SD) yrkande 3, 2016/17:2885 (M) yrkande 5, 2016/17:3037 (C) yrkande 7, 2016/17:3078 (M) yrkande 31 och 2016/17:3141 (M) yrkande 4.

Integration

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en kartläggning kring idrottsrörelsens arbete med integration, med hänvisning till den rapportering som finns i dag.

Jämför reservation 18 (M, C, L, KD).

Motionen

Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) anser i motion 2016/17:2887 att regeringen bör initiera en kartläggning kring hur idrottsrörelsen arbetar med integration. Erfarenheterna från de satsningar som den blocköverskridande överenskommelsen kring integration innebär bör enligt motionärerna tas till vara (yrkande 3).

Bakgrund

Av budgetpropositionen för 2017 framgår bl.a. följande (prop. 2016/17:1 utg.omr. 17):

Riksidrottsförbundet (RF) har under 2015 fått statligt stöd för att arbeta med etablering av nyanlända och även för att bedriva idrottsverksamhet för asylsökande. Statligt stöd har även tilldelats andra organisationer i civilsamhället för samma målgrupp. Flera av dem bedriver verksamheter som sker i samverkan med idrottsrörelsens verksamhet för asylsökande och nyanlända. Statligt stöd har även tilldelats folkbildningen för nyanländas etablering.

Tidigare har RF inte haft målgrupperna nyanlända eller asylsökande som ett särskilt fokusområde, utan verksamhet riktad till särskilt nyanlända har varit en naturlig del av idrottens generella verksamhet, i enlighet med värdegrunden som betonar allas rätt att vara med. Många föreningar och förbund jobbar även med målgruppen bl.a. inom ramen för idrottslyftet. RF menar att statens stöd har gjort att frågan kommit betydligt högre på dagordningen såväl på central och regional nivå som på lokal nivå.

Då verksamheten ännu är i sin början kan inga slutsatser beträffande effekten av arbetet dras. Distriktsidrottsförbunden (DF) runt om i landet har inlett ett arbete med att genomföra inventeringar av befintlig verksamhet och planera för att genomföra insatser för mångfalds-, inkluderings- och integrationsarbetet. RF menar att intresset är stort från föreningarnas sida att delta.

Samtliga DF hade under hösten 2015 en koordinator anställd för verksamheten. Flertalet av dessa har en bakgrund i och erfarenhet av arbete riktad till nyanlända eller liknande målgrupper. Samtliga DF ingår i regionala nätverk och samverkar med länsstyrelser, kommuner, arbetsförmedlingar och civilsamhällets aktörer. RF rapporterar att DF:s representanter i dessa nätverk har olika roller men återkommande är att DF tar ett stort ansvar som drivande, samordnare och i vissa fall som processledare.

Idrottens insatser hösten 2015 sammanfattas av RF i följande uppgifter: Verksamhet har genomförts i 540 föreningar, med 260 enheter/flyktinganläggningar där 925 ledare varit engagerade i arbetet och totalt uppskattas ca 27 000 personer ha deltagit i den genomförda verksamheten. Av dessa var 4 200 i åldern 0–12 år, 15 500 i åldern 13–25 år, 4 500 i åldern 17–20 år samt 3 000 deltagare där åldern är okänd. I 11 DF har en uppskattning av fördelningen mellan flickor/kvinnor och pojkar/män gjorts. Fördelningen är ca 10–30 procent flickor/kvinnor och ca 70–90 procent pojkar/män. Även om det är fler pojkar och män än flickor och kvinnor som söker asyl i Sverige så finns behov av att öka insatserna för att fler flickor och kvinnor ska ges möjlighet att delta i verksamheten.

Enligt RF visar erfarenheten från distrikten att arbetet nått bäst resultat där det funnits ett nära samarbete mellan föreningarna, distrikten och kommunerna, ofta i form av integrationsnätverk där exempelvis Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, näringslivet och ideella organisationer deltagit. Alla krafter måste enligt RF samverka för att öppna så många dörrar som möjligt.

Runt om i landet pågår enligt RF en omfattande verksamhet där asylsökande och nyanlända inkluderas inom idrotten. I den mindre föreningen kan det enligt RF resultera i att det äntligen finns ett fulltaligt lag. I den större föreningen engageras flera ledare med stor kunskap och kompetens som de

tagit med sig från sitt födelseland. Självklart finns det enligt RF utmaningar, men det sker hela tiden förflyttningar, och erfarenheten och kunskapen ökar inom idrotten. Samverkan är enligt RF en av nycklarna där det lokala starka civilsamhället står för den största delen.

Det kan enligt RF finnas större eller mindre hinder för att börja idrotta, och de hindren kan variera beroende på bl.a. var du bor, hur mycket idrotten kostar och hur nära du har till idrotten. Hindren är individuella, och det är också enligt RF en del i idrottens strategi att bli ännu bättre på att göra det enklare för alla att vara med, oavsett bakgrund.

Riksdagen beslutade med anledning av höständringsbudgeten för 2016⁵ att anslå 20 miljoner kronor för att underlätta så att asylsökande ska kunna delta i idrottsverksamhet kring asylboenden⁶. För 2017⁷ har det anslagits 64 miljoner kronor till stöd för arbetet med etablering av nyanlända, och 14 miljoner kronor för att minska segregationen och möjliggöra ökad idrottsverksamhet i de mest utsatta områdena⁸.

För 2017 satsas också 7,5 miljoner kronor på insatser för de grupper som står längst ifrån arbetsmarknaden. Idrottsrörelsen ska bilda arbetslag och under ett år prova på möjligheten att skapa sysselsättning, i första hand för ungdomar som hoppat av gymnasiet, nyanlända och arbetslösa över 55 år. Sysselsättningen ska t.ex. kopplas till upprustning och skötsel av bl.a. idrottsanläggningar. Denna satsning finansieras från utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg under anslaget 1:8 Bidrag till psykiatri.

Enligt RF följs i dag integrationsverksamheten upp i form av rapportering från föreningarna till distrikten, och samlas i en övergripande sammanställning som rapporteras till RF. Under 2017 påbörjas dessutom enligt RF ett samarbete med lärosäten för att utvärdera verksamheten.

RF har vidare tagit fram en introduktion till idrottsrörelsen på olika språk: Idrott – en bra start i livet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar, som framgår ovan, att RF har fått särskilda anslag för att arbeta med idrott och integration, och att detta enligt RF gjort att idrottsrörelsens arbete med integration kommit betydligt högre upp på dagordningen såväl på central och regional nivå som på lokal nivå. Utskottet ser positivt på denna utveckling, särskilt med tanke på idrottens stora möjligheter att bidra till integration. Motionärerna efterfrågar en kartläggning av hur idrottsrörelsen arbetar med integration. Som framgår ovan följs integrationsverksamheten upp i form av rapporter från föreningarna till distrikten, där de sammanställs och sedan skickas vidare till RF. Med hänsyn till det, och till det samarbete som RF påbörjat med lärosäten för att utvärdera

⁵ Prop. 2016/17:2, bet. 2016/17:FiU11, rskr. 2016/17:54.

⁶ Anslaget 13:1 Stöd till idrotten.

⁷ Prop. 2016/17:1, bet. 2016/17:KrU1, rskr. 2016/17:79.

⁸ Anslaget 13:1 Stöd till idrotten.

verksamheten, anser utskottet att motion 2016/17:2887 (M, C, L, KD) yrkande 3 inte bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida och avstyrker därför yrkandet.

Socioekonomiska faktorerens påverkan på idrottsutövande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en kartläggning av hur socioekonomiska faktorer påverkar barns och ungdomars idrottande.

Jämför reservation 19 (M).

Motionen

Olof Lavesson m.fl. (M) anser i motion 2016/16:2885 att regeringen ska tillsätta en utredning som kartlägger hur socioekonomiska faktorer påverkar barns och ungdomars idrottande (yrkande 3).

Bakgrund

Att socioekonomiska faktorer kan påverka möjligheterna för barn och unga att idrotta visar enligt Riksidrottsförbundet (RF) såväl tidigare som mer nyligen gjorda studier.

Ung livsstil är ett forsknings- och utvärderingsprojekt som sedan 1984 studerar ungas levnadsvanor och preferenser inom fritid och kultur. I Ung livsstils kommande skrift ”Idrottens sociala struktur – en utmaning för idrottsrörelsen” studeras i vilken grad hela idrottsrörelsen når målen om jämlikhet och jämställdhet. Studien bygger på svar från över 70 000 barn och ungdomar i ett antal kommuner. Bland annat undersöks i vilken grad killar respektive tjejer i olika socioekonomiska grupper och killar och tjejer med svensk respektive utländsk bakgrund är med i de olika idrotterna. En slutrapport väntas bli klar under hösten 2017.

De urvalsundersökningar som RF genomför årligen tillsammans med Statistiska centralbyrån visar även de enligt RF att personer med lägre inkomst verkar idrotta mindre än de med högre inkomst. Detta samband stärks enligt RF även av att idrottsföreningar får bidrag för fler aktiviteter i kommuner där medborgarnas inkomster är högre.

Under senare år har stillasittande lyfts fram som en oberoende riskfaktor för ohälsa. Enligt nationella folkhälsoenkäten⁹ uppgår 14 procent av den

⁹ Folkhälsomyndigheten gör vartannat år en nationell studie om befolkningens hälsa som omfattar ett urval av 20 000 personer, 16–84 år. Undersökningen är ett fortlöpande samarbetsprojekt mellan Folkhälsomyndigheten och Sveriges landsting/regioner. Nästkommande undersökningar genomförs 2018.

svenska befolkningen att de har en i huvudsak stillasittande fritid. Skillnaderna mellan kön och åldersgrupper är förhållandevis små. Däremot framträder vissa socioekonomiska mönster i och med att andelen inaktiva minskar i takt med stigande utbildningsnivå. Likaså är andelen med stillasittande fritid högre hos utrikes födda.

Kulturutskottet genomför en uppföljning och utvärdering av målen för den statliga idrottspolitiken med inriktning mot barn och unga. Uppföljningens inriktning är att beskriva och analysera hur aktörerna ser på de statliga insatserna för barns och ungdomars idrottsverksamhet samt vilka resultaten är av den statliga bidragsgivningen och andra insatser när det gäller barns och ungdomars idrottsutövande utifrån riksdagens idrottspolitiska mål och ett jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiv. Utskottet beräknar lämna en rapport i slutet av våren 2017.

Utskottets ställningstagande

Av det som redovisas ovan kan utskottet konstatera att socioekonomiska faktorer påverkar barns och ungdomars idrottande. Utskottet anser att detta är en viktig fråga att följa, men anser inte att en utredning bör tillsättas i dagsläget. Motion 2016/17:2885 (M) yrkande 3 avstyrks därmed.

Fritidsbank/sportotek/parasportotek

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om utlåning av sportutrustning med hänvisning till att det bl.a. pågår ett arbete med att öka antalet platser som lånar ut idrottsutrustning.

Jämför reservationerna 20 (SD) och 21 (C).

Motionerna

Patrik Engström m.fl. (S) anser i motion 2016/17:1600 att regeringen bör undersöka förutsättningarna för att ta fram riktlinjer för införande av sportbibliotek i landets samtliga kommuner. Motionärerna påtalar att höga kostnader för utrustning kan exkludera barn och ungdomar i ekonomiskt mindre starka familjer att prova på vissa idrotter. Samma synpunkter framförs i motion 2016/17:1601 av Pyyri Niemi och Sanne Lennström (båda S). Motionärerna anser att riktlinjerna kan tas fram i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting.

Sara-Lena Bjälkö m.fl. (SD) anser i motion 2016/17:2202 att idrottsrörelsen bör göra en nationell bedömning av om det finns behov av och ekonomiska möjligheter att inrätta ett parasportotek på nationell nivå, för att möjliggöra för den enskilde med funktionsnedsättning att få låna kostsam idrottsutrustning (yrkande 5).

Per Lodenius och Daniel Bäckström (båda C) påpekar i motion 2016/17:2603 att det i princip är omöjligt för en kommun, ett landsting eller en region att hålla ett lager med bredd både vad gäller parasportspecifik utrustning och vad gäller storlekar och service för utrustning. Ett nationellt centrum för parasportsutrustning är enligt motionärerna en lösning som skyndsamt bör utredas, och som skulle öka tillgängligheten till idrott och träning för personer med funktionsnedsättning över hela landet.

Bakgrund

På flera ställen i landet finns det möjlighet att låna utrustning till såväl fritidsaktiviteter som organiserade idrottsaktiviteter, bl.a. genom Fritidsbanken och sportotek. Fritidsbanken är som ett bibliotek fast med sport- och fritidsprylar där man kan låna utrustning för fritidsaktiviteter, som t.ex. skidor, skridskor, inlines och snowboardar. Alla kan låna och allt är gratis. Fritidsbanken är en egen organisation, och vem eller vilka som startar upp Fritidsbanken lokalt ser olika ut från kommun till kommun. Oftast är det en sammanslutning av intressenter såsom lokala idrottsföreningar, kommunen, Svenska kyrkan och andra organisationer. Ett alternativ till Fritidsbanken är sportotek. Riksidrottsförbundet (RF) har inlett ett samarbete med Fritidsbanken för att utveckla verksamheten och skapa ett långsiktigt lokalt engagemang samt möjliggöra för fler att börja idrotta. RF har via Idrottslyftet lämnat 1,6 miljoner kronor för 2016 och 2017. Ambitionen är enligt RF att Fritidsbanken ska finnas på så många platser som möjligt. RF uppger att de gärna ser att parasportutrustning inkluderas i Fritidsbanken och sportotek.

Utskottets ställningstagande

Enligt idrottens idéprogram Idrotten vill ska alla som vill ha rätt att vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet oavsett nationalitet, etniskt ursprung, religion, ålder, kön eller sexuell läggning samt fysiska eller psykiska förutsättningar. För vissa idrotter krävs det utrustning för att kunna vara med, och denna utrustning kostar, vilket inte alla har råd med. Därför anser utskottet att initiativ som Fritidsbank, sportotek och parasportotek är något viktigt som bör uppmuntras och förstärkas. Utskottet ser positivt på att RF inlett ett samarbete med Fritidsbanken för att utveckla verksamheten och skapa ett långsiktigt lokalt engagemang samt möjliggöra för fler att börja idrotta. RF:s ambition är som framgår ovan att fritidsbanker, gärna med parasportutrustning, ska finnas på så många platser som möjligt. Utskottet stöder denna ambition och avser att följa arbetet. Utskottet anser att motionerna 2016/17:1600 (S), 2016/17:1601 (S), 2016/17:2202 (SD) yrkande 5 och 2016/17:2603 (C) inte bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida och avstyrker därför motionerna.

Barn och unga med funktionsnedsättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen bör ta initiativ till en dialog med idrotten kring ökad målpuppfyllelse så att fler barn och unga med funktionsnedsättning ska nås av och inkluderas i idrottsverksamhet. Detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motionerna

Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) påtalar i motion 2016/17:2887 att andelen barn och unga i åldern 7–16 år som deltar i någon form av idrottsverksamhet är 54 procent. Motsvarande andel barn och unga deltagare med funktionsnedsättning är 4 procent. Denna idrottsverksamhet är enligt motionärerna ofta skild från andra barns och ungdomars verksamhet. Motionärerna framhåller att detta inte är acceptabelt och anser att regeringen bör ta initiativ till en dialog med idrotten så att fler barn och unga med funktionsnedsättning nås av och inkluderas i idrottsverksamhet (yrkande 2).

Liknande synpunkter om vikten av fysisk aktivitet och att idrottsrörelsen måste bli bättre på att inkludera fler personer med funktionsnedsättning framförs i motion 2016/17:3031 yrkande 8 av Bengt Eliasson m.fl. (L).

Bakgrund

Riksidrottsförbundet (RF) är enligt uppgift väl medvetet om att personer med funktionsnedsättning är en underrepresenterad grupp inom idrottsrörelsen. Förbundet uppger att runt 4–5 procent av Sveriges personer med funktionsnedsättning är medlemmar i en idrottsförening mot över 50 procent av övriga. RF arbetar för att fler personer med funktionsnedsättning ska bli aktiva inom idrottsrörelsen. Under 2016 har RF:s medlemsförbund/specialidrottsförbund Paraspport Sverige, som i dagsläget organiserar merparten av idrotten för personer med funktionsnedsättning, tagit ett inriktningsbeslut om att paraidrott ska ”hitta hem” till det specialidrottsförbund som hanterar annan verksamhet inom respektive idrott; bordtennis för personer med funktionsnedsättning ska t.ex. organiseras av Svenska Bordtennisförbundet. RF stöder den inriktningen genom att Paraspport-förbundet under en övergångsperiod får ett särskilt stöd för att kunna fungera som ett gemensamt kompetenscenter för idrott för personer med funktionsnedsättning. Dessutom ger RF ett särskilt övergångsstöd till de specialidrottsförbund som vill ta över den paraidrott som i dagsläget sorterar under Paraspportförbundet.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan har RF tagit ett inriktningsbeslut om att paraidrott ska ”hitta hem” till det specialidrottsförbund som hanterar annan verksamhet inom respektive idrott. Utskottet vill dock gå ett steg längre och anser att regeringen bör ta initiativ till en dialog med idrotten kring ökad måluppfyllelse så att än fler barn och unga med funktionsnedsättning ska nås av och inkluderas i idrottsverksamhet. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna. Utskottet tillstyrker därmed motionerna 2016/17:2887 (M, C, L, KD) yrkande 2 och 2016/17:3031 (L) yrkande 8.

Förebyggande arbete mot våld och skadegörelse i samband med idrott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om förebyggande arbete mot våld och skadegörelse i samband med idrott med hänvisning till framför allt det arbete som pågår.

Motionen

Ann-Christin Ahlberg och Phia Andersson (båda S) anser i motion 2016/17:1615 att en översyn bör göras för att se vilka möjligheter som finns att aktivt förebygga och förhindra våld och skadegörelse i samband med idrott. Motionärerna lyfter fram våld på fotbollsläktare i samband med match.

Bakgrund

Riksdagen antog i januari 2017 regeringens förslag i propositionen Maskeringsförbud vid idrottsarrangemang (prop. 2016/17:41) om ett förbud mot maskering vid idrottsarrangemang (bet. 2016/17:JuU8, rskr. 2016/17:139). Förslaget innebär att personer förbjuds att helt eller delvis täcka ansiktet på ett sätt som försvårar identifikation när de befinner sig på en idrottsanläggning vid t.ex. fotbollsmatcher och andra idrottsarrangemang. Förbudet ska inte gälla den som täcker ansiktet av religiösa skäl eller den som har skäl att täcka ansiktet i tjänsten eller för idrottsarrangemangets genomförande. Förbudet ska inte heller gälla om det med hänsyn till väderförhållanden, hälsoskäl eller övriga omständigheter är att anse som befogat att täcka ansiktet. Förslaget träder i kraft den 1 mars 2017.

I propositionen anges bl.a. följande:

Åtgärder som vidtagits

Under senare tid har olika aktörer i samhället gjort insatser för att motverka våld och ordningsstörningar vid idrottsarrangemang och stärka den positiva supporterkulturen. Lagstiftningen har skärpts på olika sätt. I ordningslagen (1993:1617) har det införts straffsanktionerade förbud mot

att bland annat inneha och använda pyrotekniska varor utan tillstånd vid vissa idrottsarrangemang, mot att obehörigen beträda spelplanen och mot att kasta in föremål på planen (se prop. 2008/09:78). Lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang har ändrats på så sätt att det numera är möjligt att vid straffansvar förbjuda personer att få tillträde till idrottsarrangemang i upp till tre år (se prop. 2013/14:68). Polismyndigheten har också getts möjlighet att föra ett register över personer med tillträdesförbud (se vidare lagen [2015:51] om register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang och prop. 2013/14:254). En kameraövervakningslag (2013:460) har införts, som bland annat kan underlätta för att avslöja och utreda brott som begås inne på arenorna (se prop. 2012/13:115). Vidare har skyldigheten för den som anordnar ett idrottsarrangemang att betala kostnader för polisbevakning tagits bort (se prop. 2013/14:1 s. 552 f.).

Även om det är arrangören som har det primära ansvaret för att det råder god ordning vid idrottsarrangemang, ansvarar polisen för allmän ordning och säkerhet i samband med bl.a. matcher. Inför idrottsarrangemang kan polismyndigheten besluta om de villkor som behövs för att upprätthålla ordning och säkerhet. Polismyndigheten samverkar också med olika aktörer, bl.a. idrottsklubbar, supporterklubbar och arrangörer, både inför och vid matcher och supporterpolisen närvarar även vid vissa arrangemang. Ibland avdelas mycket stora polisresurser för att främst förhindra brott, ingripa när brott förövats och övervaka trafiken. Polismyndigheten leder också Samverkansrådet mot idrottsrelaterad brottslighet som består av olika representanter som arbetar med frågor inom detta område. En gemensam nationell strategi (En nationell strategi för att minska otrygghet, brott och ordningsstörningar i samband med idrottsevenemang, 2014–2017) har tagits fram i Samverkansrådet. Den nationella strategin behandlar frågor om samverkan mellan parterna, kommunikation, alkohol och droger, pyroteknikanvändning samt arrangörsavstängningar och tillträdesförbud. Strategin är tänkt att ligga till grund för parternas nationella, regionala och lokala aktiviteter. Till strategin finns även en kompletterande handledning.

Flera nationella samordnare har haft i uppdrag att arbeta för att stärka den positiva supporterkulturen och motverka idrottsrelaterad brottslighet. I det senaste uppdraget ingick för den nationella samordnaren att stödja alla inblandade parter i arbetet med att genomföra den nationella strategin. I sin slutrapport från januari 2016 konstaterar samordnaren bland annat att det nu inte behövs ännu en särskild nationell eller regional samordnare, utan att parterna bakom strategin var för sig och i samverkan kan ta konkreta steg framåt i arbetet för trygga och säkra idrottsarrangemang.

De berörda idrottsförbunden och de lokala idrottsklubbarna (särskilt inom fotbollen och ishockeyn) arbetar löpande med att skapa en positiv supporterkultur och minska våld och ordningsstörningar, bland annat i form av ett omfattande säkerhetsarbete. Klubbarna samverkar med polismyndigheten för att ta fram gemensamma evenemangsstrategier. För att öka tryggheten och trivseln för publiken vid matcherna engagerar klubbarna bland annat publikvärdar och ordningsvakter. Vidare har klubbarna en löpande dialog med olika supportergrupper. När det gäller särskilt fotbollen kan nämnas att klubbarna engagerat så kallade Supporter Liaison Officers (SLO) för att förbättra denna dialog. Föreningen Svensk Elitfotboll har även påbörjat ett värdegrundsarbete.

— — —

Av fotbollens och ishockeyns regelverk framgår även att en arrangör på eget initiativ kan stänga av en person från arenan om personen exempelvis

har överträtt gällande ordningsregler eller på annat sätt stört den allmänna ordningen (arrangörsavstängning).

Samverkansrådet mot idrottsrelaterad brottslighet, som leds av Polismyndigheten, tog initiativ till en gemensam nationell strategi för 2014–2017 för att minska otrygghet, brott och ordningsstörningar i samband med idrottsevenemang. Strategin syftar till att öka samverkan och samarbetet mellan alla aktörer i ett idrottsevenemang. Polismyndigheten, Svenska Fotbollförbundet, Svensk Elitfotboll, Svenska Ishockeyförbundet och Svenska Hockeyligan har förbundit sig att arbeta tillsammans i enlighet med strategin under 2014–2017.

Riksidrottsförbundet (RF) uppger att man under de senaste åren stärkt sitt arbete mot idrottsrelaterad brottslighet. Sedan årsskiftet 2016/17 förstärks arbetet ytterligare i form av en resurs som enbart ska fokusera på idrottens arbete mot hot, våld och trakasserier mot medarbetare inom idrottsrörelsen samt brott och ordningsstörningar i samband med idrottsevenemang. Flera av de specialidrottsförbund som är närmast berörda av otrygghet, brott och ordningsstörningar har enligt RF problem av olika typ och omfattning. Även om säkerheten i arenorna har blivit bättre under de senaste åren har enligt RF användandet av olaglig pyroteknik och kraftiga smällare orsakat skador på publik, publikvärdar, ordningsvakter, poliser, spelare och ledare. RF anser att idrotten har ett stort ansvar och anger att RF under året kommer att utarbeta och implementera en gemensam strategi för att förebygga och hantera våld och skadegörelse i samband med idrott. Detta arbete kommer enligt RF även att tydliggöra roller och ansvar samt bidra till att bättre stötta berörda specialidrottsförbund i deras förebyggande säkerhetsarbete. RF framhåller dock att brott och ordningsstörningar i samband med idrottsevenemang måste bekämpas gemensamt tillsammans med berörda parter; idrotten, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Brandförsvaret m.fl.

Polismyndigheten bildade i januari 2017 en aktionsgrupp mot grovt kriminella i idrottsmiljö med målet att minska hot och våld mot idrottens ledare och anställda. Arbetet ska ske i samarbete med polisen i hela landet, idrottsklubbar och andra myndigheter. Satsningen är enligt Polismyndigheten ett resultat av ett växande och komplext problem med grov kriminalitet inom idrottsmiljön. Idrottsrelaterat våld handlar enligt Polismyndigheten inte bara om det som sker bland våldsbenägna supportrar när en fotbollsmatch spelas. Det handlar även om otillåten påverkan, hot, våld, trakasserier och skadegörelse, som drabbar tränare, spelare och klubbpersonal i vardagen. Till grund för beslutet ligger den ovan nämnda nationella strategin för att minska otrygghet, brott och ordningsstörningar i samband med idrottsevenemang för 2014–2017.

Utskottets ställningstagande

Motionärerna anser att en översyn bör göras för att se vilka möjligheter som finns för att aktivt förebygga och förhindra våld och skadegörelse i samband med idrott. Som framgår ovan har en hel del insatser gjorts och görs. Bland annat har lagstiftningen skärpts. Polismyndigheten samverkar med olika aktörer och leder också Samverkansrådet mot idrottsrelaterad brottslighet samt har bildat en aktionsgrupp mot grovt kriminella i idrottsmiljöer. Vidare har en gemensam nationell strategi för att minska otrygghet, brott och ordningsstörningar i samband med idrottsverksamhet tagits fram, flera nationella samordnare har utsetts och lämnat rapporter, berörda idrottsförbund och lokala idrottsklubbar arbetar löpande med frågorna, riksdagen har nyligen fattat beslut om maskeringsförbud vid idrottsarrangemang och RF har tillsatt en resurs som enbart ska fokusera på idrottens arbete mot hot, våld och trakasserier mot medarbetare inom idrottsrörelsen samt brott och ordningsstörningar i samband med idrottsarrangemang. RF ska vidare under året utarbeta och implementera en gemensam strategi för att förebygga och hantera våld och skadegörelse i samband med idrott för att bl.a. tydliggöra roller och ansvar.

Med denna långa lista kan man enligt utskottet konstatera att arbetet med att försöka förebygga och förhindra våld och skadegörelse i samband med idrott är komplext, och att det krävs gemensamt arbete av många aktörer och på många plan. Utskottet ser positivt på det arbete som läggs ned och avser att följa frågan. Motion 2016/17:1615 (S) bör enligt utskottet inte leda till någon åtgärd från riksdagens sida och avstyrks.

Översyn av kampsportslagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en utvärdering av kampsportslagen med hänvisning till att en översyn av lagen nyligen har genomförts.

Jämför reservation 22 (V).

Motionen

Rossana Dinamarca m.fl. (V) anser i motion 2016/17:1990 att det är hög tid att göra en ordentlig utvärdering av kampsportslagen. Man bör enligt motionärerna förutsättningslöst titta på hur väl lagen har fyllt och fortfarande fyller sitt syfte och på vilken betydelse lagen har för att säkerställa utövarnas säkerhet och för kampsporternas idrottsliga utveckling samt undersöka om det behöver göras några lagändringar.

Bakgrund

Enligt lagen (2006:1006) om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher (kampsportlagen) får tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatcher i kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld avsiktligt träffa motståndarens huvud inte anordnas utan tillstånd. Regleringen innebär att såväl tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatcher arrangerade av specialidrottsförbund (SF) inom Riksidrottsförbundet (RF) som andra arrangörer måste ha tillstånd. Kampsportsdelegationen, med sin bas vid Länsstyrelsen i Örebro län, prövar frågor om tillstånd att anordna kampsportsmatcher.

Regeringen konstaterade 2014 att det hade skett en hel del förändringar inom många kampsporter sedan lagens tillkomst, vilket ledde till att regeringen gav Länsstyrelsen i Örebro län i uppdrag att se över regleringen av kampsport. Analysen resulterade i en rapport samma år, Kampsportslagen från 2006 till i dag. Av rapporten framgick att de flesta kampsportsförbund var nöjda med kampsportslagen och dess tillämpning. Länsstyrelsen föreslog därför inga större förändringar. Regeringen lämnade i mars 2015 propositionen Ändringar i lagen om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher (prop. 2014/15:62), där det föreslogs vissa ändringar i kampsportslagen. Tillståndsmyndigheten föreslogs bl.a. få fler sanktionsmöjligheter mot tillståndshavare som bryter mot villkor för sitt tillstånd eller åsidosätter sin skyldighet att lämna upplysningar eller handlingar enligt lagen. Riksdagen biföll regeringens förslag (bet. 2014/15:KrU11, rskr. 2014/15:241). Lagändringarna trädde i kraft den 1 augusti 2015.

Utskottets ställningstagande

Med hänsyn till att en översyn av kampsportslagen relativt nyligen har gjorts, anser utskottet att motion 2016/17:1990 (V) inte bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida, och utskottet avstyrker därför motionen.

Stora mästerskap och vinter-OS

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om stora mästerskap och vinter-OS med hänvisning till bl.a. den beredning som pågår om möjligheterna att få arrangera ett vinter-OS och Paralympics 2026.

Motionerna

Anna-Caren Säterberg m.fl. (S) anser i motion 2016/17:1686 att man bör se över frågan om vilka åtgärder som behöver vidtas för att få stora mästerskap till Sverige. Motionärerna framhåller att det är viktigt att staten engagerar sig

i frågan, eftersom detta kan vara en förutsättning för att Sverige ska få arrangera de största tävlingarna, som friidrotts-VM och vinter-OS.

Per Åsling och Helena Lindahl (båda C) framhåller i motion 2016/17:3005 att en nationell samling bör göras bakom en svensk ansökan om att få arrangera olympiska vinterspel i Sverige 2026. Motionärerna framhåller att en satsning på ett svenskt vinter-OS förutsätter att Sveriges olympiska kommitté (SOK) och idrottsrörelsen går i spetsen samt att svenskt näringsliv både nationellt och regionalt kraftfullt ställer sig bakom. Det är vidare enligt motionärerna angeläget att både regeringen och riksdagen tydligt tar ställning för att Sverige ska ansöka om att få arrangera vinter-OS och att ett uttalande görs redan nu.

Bakgrund

Enligt Riksidrottsförbundet (RF) arbetar i dag staten, idrotten och besöksnäringen tillsammans utifrån den gemensamma nationella strategi för fler internationella idrottsevenemang som antogs i mars 2013. Denna samverkan sker i en gemensam samordningsgrupp där såväl Social- som Näringsdepartementet deltar. Vidare gäller en av de 22 punkterna i Sveriges nya exportstrategi, som regeringen beslutade om hösten 2015, internationella evenemang (skr. 2015/16:48). Detta medför att även Utrikesdepartementet är med i arbetet för att få fler internationella idrottsevenemang till Sverige. Inom ramen för arbetet med exportstrategin har Utrikesdepartementet tillsatt ett antal Team Sweden-grupper, varav en inom området internationella möten och evenemang i syfte att öka samverkan mellan olika aktörer inom området i samhället. RF deltar i Team Sweden-gruppen för internationella möten och evenemang.

Stockholms stad har under 2016 utrett stadens möjligheter att arrangera vinter-OS och Paralympics 2026. Utredningen som blev klar i januari 2017 visar att Stockholm, tillsammans med de medarrangerande kommunerna, har en god möjlighet att arrangera vinter-OS och Paralympics 2026. Utredningens förslag är ute på remiss, och sista dag för remissvar till Stockholms stad är den 21 april 2017. Den 4 september 2017 planerar Stockholms stads kommunfullmäktige att besluta om staden ska gå vidare med en OS- och Paralympicsansökan. Enligt Internationella olympiska kommitténs (IOK) regler är det en nations olympiska kommitté tillsammans med en kommun som äger rätten att ansöka om att få arrangera ett olympiskt spel. För att SOK ska gå vidare med en ansökan krävs det enligt SOK att både staten, berörda kommuner och idrotten ställer sig bakom den. Om det blir aktuellt med vinter-OS och Paralympics 2026 avser SOK att vid årsskiftet 2017/18 lämna in en intresseanmälan till IOK och en slutlig ansökan, med stöd av Stockholms stad, under våren 2018. IOK beslutar sommaren 2019 vilken av städerna som lämnat intresseanmälan som blir värdstad för vinter-OS och Paralympics 2026.

Utskottets ställningstagande

Med hänsyn till dels det övergripande arbete som pågår med att få fler internationella idrottsevenemang till Sverige, dels den beredning som pågår om möjligheten att få arrangera ett vinter-OS och Paralympics 2026, som inte bör föregripas, avstyrker utskottet motionerna 2016/17:1686 (S) och 2016/17:3005 (C).

Matchfixning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en omedelbar anslutning till Europarådets konvention mot manipulation av resultat inom idrotten.

Motionen

Kent Härstedt (S) anser i motion 2016/17:1644 att Sverige omedelbart bör ansluta sig till Europarådets konvention mot manipulation av resultat inom idrotten. Motionären påpekar att matchfixning i dag är ett stort och utbrett problem i idrottsvärlden, och att det växer och omsätter mer pengar för varje år. Svaret på lösningen på problemet är enligt motionären till stor del internationellt samarbete och koordinering.

Bakgrund

För att öka kunskapen om hur uppgjorda matcher i Sverige planeras, organiseras och genomförs har Riksidrottsförbundet (RF) i samarbete med Svenska Fotbollförbundet och Svenska Spel låtit Brottsförebyggande rådet (Brå) genomföra en förstudie (Matchfixning – Manipulation av matcher och spelmarknad, Rapport 2015:18). Syftet var att få kännedom om hur uppgjorda matcher fungerar och vilka aktörer som medverkar. Studien avser att vara ett underlag i arbetet med att ta fram brottsförebyggande och brottsbekämpande åtgärder.

En särskild utredare (Spellicensutredningen) har av regeringen fått i uppdrag att lämna förslag till en ny spelreglering, som ska syfta till att skapa en spelmarknad som präglas av ett högt konsumentskydd, hög säkerhet i spelen och tydliga förutsättningar för att få verka på marknaden (dir. 2015:95). Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2017. Matchfixning är en fråga som tas upp av utredningen och där RF har samarbetat med Svenska Fotbollförbundet, Svenska Basketbollförbundet och Svenska Spel. En viktig faktor som enligt RF är avgörande för att kunna begränsa förekomsten av matchfixning är det preventiva arbetet gentemot idrottsrörelsen. RF har under 2016 arbetat för att nå ut med den webbutbildning och rapporteringskanal mot matchfixning som stod klar under 2015. Både webbutbildningen och rappor-

teringskanalen finns på RF:s anti-matchfixningsportal: www.minmatch.se. Ett led i att sprida kunskapen om www.minmatch.se har varit en riktad informationsturné där besök har gjorts hos spelare, styrelse och ledare i samtliga 28 klubbar i fotbollens två division 1-serier. Dessa divisioner har varit drabbade av matchfixning och ligger alltså i riskzonen för att utsättas för problemet. Informationsturnén rullade under hösten och vintern 2016/17 över till bandyns elitserie för besök av samtliga klubbar där.

Matchfixning är ett problem som inte bara drabbar idrotten. RF har därför under 2016 fortsatt sitt samarbete med andra berörda aktörer, såsom Regeringskansliet, Åklagarmyndigheten, Polismyndigheten, Svenska Spel och Lotteriinspektionen. RF har varit sammankallande för en samverkansgrupp, en s.k. nationell plattform mot matchfixning, bestående av tjänstemän från ovannämnda aktörer. Gruppen har träffats fem gånger under 2016 för att bl.a. diskutera gemensamma strategier mot matchfixning. RF har under 2016 även varit närvarande vid ett antal internationella sammankomster. Dessa har enligt RF alltså börjat dyka upp i kampen mot matchfixning. Detta arbete kommer enligt RF sannolikt att utvecklas ännu mer under 2017.

När det gäller Europarådets konvention mot manipulation av resultat inom idrotten anger Socialdepartementet att de följer utvecklingen och avvaktar den pågående processen inom EU.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill först understryka att matchfixning är ett stort hot mot tävlingsidrotten som måste bekämpas. Utskottet välkomnar det arbete som sker på många plan, och avvaktar resultatet av Spellicensutredningens betänkande. Utskottet är inte berett att tillstyrka motionsyrkandet om att Sverige omedelbart bör ansluta sig till Europarådets konvention mot manipulation av resultat inom idrotten, och avstyrker därmed motion 2016/17:1644 (S).

Statlig subvention av kommunala byggen av hälsorundor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om statlig subvention av kommunala byggen av hälsorundor med hänvisning till att det inte är en fråga för riksdagen att avgöra om hälsorundor ska prioriteras och subventioneras.

Motionen

Mikael Jansson och Roger Richtoff (båda SD) anser i motion 2016/17:2566 att staten bör subventionera kommunala byggen av hälsorundor. Fördelarna

med hälsorundorna är enligt motionärerna att folk kommer ut, de rör sig mer och börjar träna tillsammans.

Bakgrund

Bostadsminister Peter Eriksson angav följande den 10 januari 2017 i svar på fråga 2016/17:560 om regeringens planer för idrottsanläggningar:

Saila Quicklund har frågat mig hur jag i samråd med Sveriges kommuner ska verka för att idrotten med dess viktiga folkhälsoperspektiv får en tydligare plats i bostadsplaneringen?

Min ambition som bostadsminister är att det ska byggas bostäder och att det ska ske i snabb takt eftersom bostadsbristen är allvarlig. Samtidigt är det viktigt att påpeka att byggandet av bostäder alltid sker i ett sammanhang där långsiktig hållbarhet och helhetsperspektiv är centralt. Det är inte bara bostäder som byggs, utan samhällen som skapas. I ett samhälle som är bra för människor behövs en mängd funktioner. Möjligheter till fysisk aktivitet är en sådan. Jag håller alltså med om att idrottsplatser är mycket viktiga både utifrån ett folkhälsoperspektiv och för att göra bostadsområden levande och ser inte någon motsättning mellan detta och byggande av bostäder. Tvärtom, är hänsynstagande till många olika viktiga samhällsaspekter grundläggande för all samhällsplanering. Ansvaret för detta ligger ytterst på kommunerna.

Jag vill också nämna att regeringen har infört ett stöd för att förbättra utemiljöer i socioekonomiskt utsatta områden. Detta stöd ska stimulera till aktivitet och social gemenskap. Byggande av idrottsplatser är en åtgärd som kan få stöd härigenom.

Plan- och bygglagen (2010:900), förkortad PBL, reglerar planläggningen av mark, vatten och byggande. I denna fastslås att det är kommunen som ansvarar för planeringen. Enligt 2 kap. 7 § ska det vid planläggning tas hänsyn till behovet av att det inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse finns bl.a. lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse. Enligt 2 kap. 3 § ska planläggning med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja bl.a. en från social synpunkt god livsmiljö som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper.

Riksidrottsförbundet (RF) lämnade i december 2015 rapporten *Idrotten i den fysiska planeringen* (FoU-rapport 2015:2). Där anges bl.a. följande:

PBL skapar både möjligheter och hinder för idrotten att ta plats i kommunernas fysiska planering. Möjligheterna består i att lagen föreskriver planprocesser där olika intressenter måste ges möjlighet att ge sina synpunkter på planförslaget, till exempel översiktsplanen. Hindren består i att idrott inte lyfts fram som en lagstadgad verksamhet som kommunerna måste tillgodose i sin planering. RF har propagerat för att idrotten ska skrivas fram i lagen, men så har inte skett. Dock finns det passager i PBL som idrotten kan åberopa och visa att idrott kan ingå som en del i de begrepp som nämns. Främst gäller detta kapitel 2 i PBL.

Enligt RF finns det i dag en eller flera hälsorundor och motionsspår i nästan varje kommun. RF uppger att väldigt många spår och leder dock inte har rustats upp ordentligt och är i ganska dåligt skick. Ofta saknas det enligt RF ordentlig skyltning och en bra belysning. RF delar årligen ut bidrag till

föreningar som ska bygga nya eller renovera anläggningar. Av dessa bidrag har enligt RF under 2007–2015 knappt 10 miljoner kronor gått till motions- och hälsospår; främst till upprustning och byte av belysning men också till nya sträckningar. Den totala investeringen för dessa projekt har uppgått till ca 40 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det i första hand är en fråga för kommunerna att planera för hälsorundor, idrottshallar m.m. Som framgår ovan har dock RF lämnat bidrag till bl.a. upprustning och sträckning av motions- och hälsospår, något som utskottet välkomnar. Utskottet anser inte att det är en fråga för riksdagen att avgöra om just hälsorundor ska prioriteras och subventioneras. Utskottet avstyrker därmed motion 2016/17:2566 (SD).

Strategi för ökad vattenvana och simkunskap

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en strategi för ökad vattenvana och simkunskap.

Motionen

Anders Österberg m.fl. (S) framhåller i motion 2016/17:2821 att Idrotts-Sverige, civilsamhället och myndigheterna bör satsa på en strategi för ökad vattenvana och simkunskap, med målet att nå en ökad vattensäkerhet. Motionärerna påtalar att 25 procent av alla barn i Stockholmsregionen inte kan simma, och att bristen på simkunnighet bl.a. beror på föräldrarnas inkomster.

Bakgrund

Simning ingår i skolans läroplan från åk 1, och för att få godkänt betyg i ämnet idrott och hälsa i slutet av åk 6 ska eleven kunna simma 200 meter.

Av en rapport från Skolverket 2014 (dnr 5.1.3-2014:402) framgår det att drygt 95 procent av de elever som avslutade åk 6 våren 2014 nådde kunskapskravet. Det är en högre siffra jämfört med en uppföljning som gjordes 2010. Av rapporten framgår det att av lärarna i idrott och hälsa, som hade elever som inte nådde kunskapskraven, ansåg 45 procent att eleverna vid deras skolenhet endast delvis eller inte alls får möjlighet till den simundervisning de behöver för att kunna nå kunskapskravet. Den främsta orsaken till detta uppgavs vara att eleverna av olika skäl erbjuds för få simundervisningstillfällen.

Enligt uppgift från SVT Nyheter Örebro, som bekräftas av Svenska Badbranschen, saknas det badhus i ca 40 svenska kommuner.

Enligt Svenska Simförbundet är simkunnighet ett av förbundets prioriterade områden. Runt om i Sverige har förbundet drygt 300 medlemsföreningar som bedriver verksamhet inom simidrott. Majoriteten av simföreningarna gör insatser för simkunnigheten lokalt på sin ort, där de bedriver simundervisning i olika former. Svenska Simförbundet arbetar fram riktlinjer och utbildningar för denna verksamhet. Förbundet genomför kontinuerligt projekt som riktar sig mot skolor och kommuner. Riksidrottsförbundet (RF) har enligt Svenska Simförbundet varit med och finansierat flera simprojekt.

För 2017 har Svenska Simförbundet dessutom erhållit etableringsstöd från RF, vilket möjliggör för förbundet att anställa en person på 50 procent, som ska arbeta med projektet Simidrott för alla. Projektet ska dels kartlägga vad som görs i nuläget i simföreningarna kopplat till simkunnighet och integration, dels arbeta för att fler föreningar ska kunna göra mer inom området. Svenska Simförbundet uppger vidare att när det gäller medel inom Idrottslyftet beviljar de även ett antal övriga simkunnighetsprojekt, bl.a. kopplat till integration.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan har skolan krav på simundervisning från lågstadiet och krav på att kunna simma 200 meter i slutet av åk 6 för godkänt betyg i ämnet idrott och hälsa. Att elever får den simundervisning som behövs för att uppnå kraven är en fråga för skolan och för Statens skolinspektion att kontrollera. Som framgår ovan arbetar Svenska Simförbundet och idrottsföreningar runt om i landet för att öka simkunnigheten, bl.a. med bidrag från RF. Utskottet anser inte att motion 2016/17:2821 (S) bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida och avstyrker därför motionen.

Friluftsliv

Integrera friluftsliv inom fler samhällssektorer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en översyn av hur friluftsliv kan integreras inom skola, vård och omsorg, med hänvisning till bl.a. att en sådan integrering finns i dag.

Jämför reservation 23 (SD).

Motionen

Cassandra Sundin m.fl. (SD) anser i motion 2016/17:2206 att Svenskt Friluftsliv bör ges i uppdrag och få resurser för att göra en nationell översyn

av hur friluftsliv kan integreras inom fler samhällssektorer, såsom skola, vård och omsorg (yrkande 2).

Bakgrund

Riksdagen har fastställt det övergripande målet för friluftslivspolitikerna. Regeringen har vidare beslutat om tio mätbara mål för friluftslivspolitikerna som redovisats till riksdagen (skr. 2012/13:51, bet. 2012/13:KrU4, rskr. 2012/13:278). Ett mål rör ”ett rikt friluftsliv i skolan” och ett annat mål rör ”friluftsliv för god folkhälsa”. För varje mål utpekades en till två myndigheter som ansvariga för uppföljning och utveckling av respektive mål. Dessa rapporterar till Naturvårdsverket, som i sin tur rapporterar till regeringen. Naturvårdsverket ska verka för att förutsättningarna för friluftslivet bevaras och utvecklas samt samordna myndigheternas arbete när det gäller friluftsliv och samverka med andra berörda.

Svenskt Friluftsliv fördelar och betalar ut statsbidrag till friluftsförbund enligt förordningen (2010:2008) om statsbidrag till friluftsförbund. Enligt Svenskt Friluftsliv finns flera projekt och organisationer som arbetar mot skola, vård och omsorg. Svenskt Friluftsliv anordnade tillsammans med bl.a. Naturvårdsverket och Statens folkhälsoinstitut en tankesmedja för friluftsliv i april 2016, där man diskuterade friluftslivets värden för individ och samhälle. Två av de punkter som togs upp var ökad livskvalitet genom utevistelse nära vård- och omsorgsboenden och vistelse i vild natur – läkande för individer med stressrelaterad ohälsa. Tankesmedjan för friluftsliv 2017 kommer att handla om betydelsen av barns och ungas möjligheter att utöva friluftsliv för ett ökat fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande.

Utskottets ställningstagande

Med hänvisning till att friluftsliv finns integrerat inom bl.a. de områden som motionärerna tar upp anser utskottet att motion 2016/17:2206 (yrkande 2) inte bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida och avstyrker därför yrkandet.

Allmänna samlingslokaler

Statligt bidrag till folkparkerna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om ett särskilt statligt bidrag till folkparkerna med hänvisning till att folkparkerna i dag erhåller statligt stöd.

Motionen

Runar Filper (SD) vill i motion 2016/17:2839 att regeringen utreder möjligheten att införa ett särskilt statligt bidrag till folkparkerna. Motionären lyfter fram folkparkerna som en del av det svenska kulturarvet.

Bakgrund

Folkets Hus och Parker är en folkrörelse med närmare 600 medlemsföreningar som driver Folkets Hus, folkparker och festivaler i hela landet.

Anslaget 13:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler, inom utgiftsområde 17, får användas dels för utgifter för statsbidrag till allmänna samlingslokaler, dels för utgifter för statsbidrag till Bygdegårdarnas Riksförbund, Folkets Hus och Parker och Riksföreningen Våra Gårdar. För 2017 erhåller anslaget 52 164 000 kronor, vilket är en ökning med 20 miljoner kronor i jämförelse med året innan. Av Boverkets regleringsbrev för budgetåret 2017 framgår det att av medlen på anslagsposten får 4 980 000 kronor användas för bidrag till Bygdegårdarnas Riksförbund, Folkets Hus och Parker och Riksföreningen Våra Gårdar enligt den fördelning som Boverket beslutar. Bidragen ska användas dels för organisationernas allmänna informations-, rådgivnings- och utvecklingsarbete, dels för respektive organisations arbete i anslutning till ansökningar om statligt stöd. Arbetet ska särskilt prioritera storstädernas socioekonomiskt utsatta områden.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan finns det möjlighet för folkparkerna att få statliga bidrag. Utskottet anser inte att motion 2016/17:2839 (SD) bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida. Motionen avstyrks.

Förenklad behandling

Motionsyrkanden som bereds i förenklad form

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om idrott, friluftsliv och allmänna samlingslokaler som är likalydande med eller snarlika motioner som riksdagen under mandatperioden relativt nyligen tagit ställning till.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har under mandatperioden (bet. 2014/15:KrU11 och bet. 2015/16:KrU6) avstyrkt motionsyrkanden som är likalydande med eller snarlika nedanstående yrkanden. Riksdagen beslutade i samtliga fall i enlighet med utskottets förslag. Utskottet finner inte skäl att ta upp dessa yrkanden till förnyad behandling. Utskottet anser därför att motionsyrkandena nedan kan behandlas i förenklad form och avstyrker därmed motionsyrkandena.

Idrott

Svensk anslutning till Epas

Motion 2016/17:1617 av Kent Härstedt (S)

I motionen yrkas att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige omedelbart bör ansluta sig till Enlarged Partial Agreement on Sport (Epas).

Hästnäringens betydelse för en meningsfull fritid, bl.a. ridning för personer med funktionsnedsättning

Motion 2016/17:3141 av Cecilia Widegren (M) yrkande 3

I motionen yrkas att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna ridningens viktiga roll som Sveriges största handikappidrott.

Motion 2016/17:3377 av Bengt Eliasson (L) yrkande 3

I motionen yrkas att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hästnäringens betydelse för en meningsfull fritid.

Värdegrund för tävlingar med häst

Motion 2016/17:3141 av Cecilia Widegren (M) yrkande 5

I motionen yrkas att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värdegrunder bör fortsätta att utvecklas för tävlingar med häst.

Värna motorsporten

Motion 2016/17:309 av Josef Fransson (SD) yrkande 1

I motionen yrkas att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna motorsporten.

Idrottssatsningar för att motverka gängkriminalitet

Motion 2016/17:357 av Finn Bengtsson och Andreas Norlén (båda M) yrkandena 1 och 2

I motionen yrkas att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten bör främja samverkan mellan kommuner och idrottsföreningar för att motverka nyrekrytering av unga till gängkriminalitet och våldsbejakande extremistgrupper (yrkande 1).

I samma motion (yrkande 2) yrkas att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till överläggningar med Riksidrottsförbundet och andra nationella idrottsorganisationer, med syfte att idrottsrörelsen på bred front ska engageras i arbetet mot nyrekrytering av unga till gängkriminalitet och våldsbejakande extremistgrupper.

Idrottsföreningars sociala ansvar

Motion 2016/17:567 av Helena Bouveng (M)

I motionen yrkas att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja idrottsrörelsens sociala ansvar.

Ridanläggningar

Motion 2016/17:671 av Lotta Finstorp (M)

I motionen yrkas att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för investeringar för ändamålsenliga ridanläggningar.

Svensk damhockey på elitnivå

Motion 2016/17:2592 av Jeff Ahl och Angelika Bengtsson (båda SD)

I motionen yrkas att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inleda diskussioner med representanter för svensk damhockey som syftar till att tillskjuta ekonomiska resurser framöver.

Friluftsliv

Nordiskt friluftslivsår

Motion 2016/17:2206 av Cassandra Sundin m.fl. (SD) yrkande 1

I motionen yrkas att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna för ett närmare nordiskt friluftslivssamarbete och satsning för ett nytt nordiskt friluftslivsår.

Knyta scoutrörelsen till försvaret

Motion 2016/17:2429 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3

I motionen yrkas att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att knyta scoutrörelsen till försvaret.

Allmänna samlingslokaler

Översyn av stödet till allmänna samlingslokaler

Motion 2016/17:1431 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 1

I motionen yrkas att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av förbättrat stöd till allmänna samlingslokaler på landsbygden.

Reservationer

1. Stärka civilsamhället, punkt 1 (C)

av Johanna Jönsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2951 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 2 och
bifaller delvis motion
2016/17:3385 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Det finns områden där det av tradition varit föreningsdrivna verksamheter som fått nya aktörer i form av entreprenörer. Det kan exempelvis handla om återanvändning av produkter eller sportarrangemang. Det har gjorts att en marknad har uppstått där det tidigare inte varit någon. Detta har skapat svårigheter för dem som arbetar ideellt när exempelvis myndigheter kräver marknadshyra för att låta en förening nyttja dess mark. Detta riskerar enligt mig att urholka föreningsrätten. Jag anser att det är dags för en föreningsrättsutredning, med syfte att tydliggöra och stärka civilsamhällets särart och skapa rimliga regelverk för verksamheterna. I utredningen bör exempelvis tas upp frågan om att utvidga halva prisbasbeloppsregeln som i dag gäller för idrottsföreningar till att också omfatta övriga allmännyttiga föreningar.

Vad jag här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:2951 (C) yrkande 2 bifallas och motion 2016/17:3385 (KD) yrkande 1 delvis bifallas.

2. **Stärka civilsamhället, punkt 1 (KD)**

av Roland Utbult (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3385 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1 och
bifaller delvis motion

2016/17:2951 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

Ibland kan det hos vissa låta som om civilsamhället bara är en fritidsaktivitet, ett litet sidospår till det som sker inom den offentliga sfären eller i den individuella. Kristdemokraterna menar att civilsamhället är något mycket viktigare. Det är här grunden läggs för demokrati, medmännisklighet och ett fungerande Sverige. Kristdemokraternas politik strävar därför efter att stärka det civila samhället och därmed de mellanmänniskliga kontakterna.

Att oberoende från andra människor skulle leda till lycka är en missuppfattning. Starka relationer är ett så grundläggande mänskligt behov att det till och med går att mäta i livslängd. En politik vars konsekvens blir att de mellanmänniskliga banden försvagas kan aldrig kompenseras med att man stärker banden till offentliga institutioner eller skjuter till ytterligare bidrag. Det offentliga kan från mänsklig synvinkel bara vara ett komplement – inte utgöra samhällets grund. Graden av det civila samhällets oberoende är nära knuten till organisationernas finansiering. En hög grad av offentlig finansiering kommer också att – beroende på hur den utformas – leda till mer eller mindre direkt och indirekt styrning från det offentliga. Vi hävdar även här civilsamhällets oberoende och mångfald. En fungerande demokrati förutsätter ett starkt medborgarsamhälle. Utan ett levande civilt samhälle reduceras medborgarna till väljare, arbetskraft och konsument. Om vi inskränker det civila samhället till att bli utförare av statliga direktiv, riskerar vi att kväva de många organisationernas unika bidrag till vårt samhälle.

Vad jag här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:3385 (KD) yrkande 1 bifallas och motion 2016/17:2951 (C) yrkande 2 delvis bifallas.

3. Civilsamhällets betydelse för integration, punkt 2 (M)

av Olof Lavesson (M), Cecilia Magnusson (M), Saila Quicklund (M) och Isabella Hökmark (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3372 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 10 och
bifaller delvis motion
2016/17:2951 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Integration handlar till stor del om att känna en gemenskap med sitt nya samhälle. Det görs varje dag viktiga insatser av enskilda och ideella organisationer när det kommer till bl.a. idrottsaktiviteter, praktikplatser, språkkaféer och läxhjälp för asylsökande och nyanlända. Insatserna är inte begränsade till vardagar och dagtid, vilket gäller delar av den verksamhet som bedrivs av kommuner och myndigheter, utan sker också på kvällar och helger. Civilsamhällets insatser spelar enligt vår uppfattning en mycket viktig roll för integrationen. Det är av stor vikt att samarbetet mellan civilsamhället och den offentligt finansierade välfärden fördjupas och förbättras på ett mer systematiskt sätt. Detta kräver i sin tur enligt vår uppfattning tydliga politiska signaler om att detta är ett prioriterat och viktigt arbete på såväl nationell som lokal nivå.

Vad vi här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:3372 (M) yrkande 10 bifallas och motion 2016/17:2951 (C) yrkande 3 delvis bifallas.

4. Civilsamhällets betydelse för integration, punkt 2 (C)

av Johanna Jönsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2951 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 3 och
bifaller delvis motion

2016/17:3372 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 10.

Ställningstagande

Jag anser att det är viktigt att se till individen i samband med integration. Oavsett om en person kommer att få stanna i Sverige eller inte vill jag att personen ska få möjlighet att utvecklas, bl.a. genom samröre med det civila samhället. Här handlar det också enligt min uppfattning om tillgång till bildning och utbildning. Jag vill understryka vikten av att förbättra möjligheterna för civilsamhället att bidra till integration och ökad delaktighet i samhället.

Vad jag här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:2951 (C) yrkande 3 bifallas och motion 2016/17:3372 (M) yrkande 10 delvis bifallas.

5. Goda förutsättningar för ideellt arbete, punkt 3 (C)

av Johanna Jönsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2951 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 4.

Ställningstagande

De som ideellt bidrar till samhället med sitt engagemang måste enligt min uppfattning få goda förutsättningar för detta. Det finns ett problem med projektbidrag på bekostnad av grundstöd till ideella organisationer. Det gör verksamheten svårstyrd eftersom det behövs grundstöd för att kunna söka projekt, och inte minst för att utveckla sin verksamhet. För att stärka civilsamhällets möjlighet att vara än mer snabb och flexibel i fråga om att ta sig an samhällets utmaningar, vill jag se en ökad andel grundstöd i bidragen från det offentliga.

Vad jag här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:2951 (C) yrkande 4 bifallas.

6. Översyn samt skärpta krav för organisationer och föreningar för att få skattefinansierat stöd, punkt 4 (SD)

av Cassandra Sundin (SD) och Sara-Lena Bjälkö (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2199 av Aron Emilsson m.fl. (SD) och
bifaller delvis motionerna
2016/17:247 av Jan Ericson (M),
2016/17:647 av Roger Haddad (L),
2016/17:865 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 47,
2016/17:1078 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 8,
2016/17:2458 av Anders Forsberg (SD) yrkandena 1 och 2 samt
2016/17:2810 av Börje Vestlund m.fl. (S).

Ställningstagande

En viktig faktor för att det allmänna stödet för offentliga bidrag till det civila samhället ska kunna upprätthållas är att detta stöd fördelas på ett ansvarsfullt sätt. Mottagare av skattefinansierat stöd bör uppfylla vissa minimikrav på kvalitet och samhällsnyttigt innehåll. Allt annat är att visa bristande respekt för demokratin och skattebetalarnas pengar. Tyvärr har det visat sig gång på gång de senaste åren att våldsbejakande och islamistiska föreningar och organisationer som uppmanar till lagbrott och som inte ställer sig bakom demokratiska grundprinciper, såsom stödet för yttrandefrihet och mötesfrihet och män och kvinnors lika värde, trots detta har kunnat erhålla skattefinansierat stöd, ofta vid upprepade tillfällen. Vi menar att det är uppenbart att såväl regelverket som tillsynen måste skärpas i detta avseende, och anser därför att regeringen ska återkomma med förslag kring hur regelverket och tillsynen ska kunna skärpas så att våldsbejakande, islamistiska och icke-demokratiska organisationer inte längre ska kunna erhålla skattefinansierat stöd.

Vad vi här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:2199 (SD) bifallas och motionerna 2016/17:247 (M), 2016/17:647 (L), 2016/17:865 (C) yrkande 47, 2016/17:1078 (L) yrkande 8, 2016/17:2458 (SD) yrkandena 1 och 2 samt 2016/17:2810 (S) delvis bifallas.

7. Översyn samt skärpta krav för organisationer och föreningar för att få skattefinansierat stöd, punkt 4 (C, L)

av Bengt Eliasson (L) och Johanna Jönsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:647 av Roger Haddad (L),

2016/17:865 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 47 och

2016/17:1078 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 8 och

bifaller delvis motionerna

2016/17:247 av Jan Ericson (M),

2016/17:2199 av Aron Emilsson m.fl. (SD),

2016/17:2458 av Anders Forsberg (SD) yrkandena 1 och 2 samt

2016/17:2810 av Börje Vestlund m.fl. (S).

Ställningstagande

Det senaste året har debatten om terrorism och extremism visat ett stort och akut behov av att regeringen ser över regelverken för stöd och bidrag till organisationer. Vi anser att offentliga medel inte ska gå till organisationer som sprider våldsbejakande och antidemokratiska budskap, eller som verkar för rekrytering eller uppmanar till stöd för av EU eller FN terrorlistade organisationer. Yttrandefriheten är grundläggande och varje människa har rätt att uttrycka sina åsikter, men i de fall dessa åsikter manar till våld, krigsbrott och terror ska enligt vår uppfattning inte det offentliga vara med och stödja. Vi anser att regelverken bör skärpas så att stöd och utbetalningar inte sker till organisationer som har extremistiska budskap eller som motarbetar demokratiska principer och jämställdhet. Både stat och kommun måste enligt vår uppfattning bli bättre på att följa upp hur olika bidrag används, och i förekommande fall dra in bidrag och kräva återbetalning.

Vad vi här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen. Därmed bör motionerna 2016/17:647 (L), 2016/17:865 (C) yrkande 47 och 2016/17:1078 (L) yrkande 8 bifallas samt motionerna 2016/17:247 (M), 2016/17:2199 (SD), 2016/17:2458 (SD) yrkandena 1 och 2 och 2016/17:2810 (S) delvis bifallas.

8. Samarbete mellan den offentliga sektorn och civilsamhället, punkt 5 (M, C, L, KD)

av Olof Lavesson (M), Cecilia Magnusson (M), Saila Quicklund (M), Isabella Hökmark (M), Bengt Eliasson (L), Roland Utbult (KD) och Johanna Jönsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2887 av Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 1 och bifaller delvis motion

2016/17:2951 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Det civila samhället bidrar i dag aktivt till välfärden. De senaste årens ekonomiska och politiska utmaningar med ekonomiska kriser och flyktingströmmar har enligt vår uppfattning åskådliggjort hur viktigt det civila samhället är. Alliansen vill stärka samarbetet mellan den solidariskt finansierade välfärden och ideella organisationer ytterligare. Det kräver tydliga politiska signaler om att detta är ett prioriterat och viktigt arbete. Under alliansregeringens år fördjupades samarbetet mellan den offentliga sektorn och civilsamhället bl.a. genom överenskommelser inom det integrationspolitiska och de socialpolitiska områdena samt genom Utredningen för ett stärkt civilsamhälle. Vi anser att regeringen nu bör ta till vara erfarenheterna från detta arbete och tydligt markera att inriktningen med mer samarbete ligger fast.

Vad vi här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:2887 (M, C, L, KD) yrkande 1 bifallas och motion 2016/17:2951 (C) yrkande 1 delvis bifallas.

9. Dialog och samverkan mellan trossamfund samt mellan trossamfund, staten och kommuner, punkt 7 (M, C, L, KD)

av Olof Lavesson (M), Cecilia Magnusson (M), Saila Quicklund (M), Isabella Hökmark (M), Bengt Eliasson (L), Roland Utbult (KD) och Johanna Jönsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:2887 av Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 4 och

2016/17:3287 av Andreas Norlén m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 8.

Vi anser att man behöver se över hur dialog och samverkan mellan trossamfund och det sekulära samhället kan stärkas, där demokratins principer och principerna om mänskliga fri- och rättigheter står i fokus.

Bilden av det nya Sverige blir tydlig när vi ser på det nya religiösa landskapet som växer fram. Detta är en rikedom. Det finns dock exempel på religiös övertygelse som övergår i radikal fanatism och där trosuppfattningar anses stå över demokratiska principer och enskilda människors fri- och rättigheter. Detta är ett problem som växer över hela Europa, och arbetet mot religiös extremism måste intensifieras. Detta arbete ska ske utan att inkräkta på alla människors rätt att tro eller inte tro. Vägen dit går bl.a. via en utökad dialog mellan stat och trossamfund för att skapa ett förbättrat samarbete, ökat förtroende och en närmare kontakt. Regeringen behöver ta ett större samlat grepp omkring detta, vid sidan av det arbete som regeringens nationella samordnare mot våldsbejakande extremism gör. Ett förebyggande arbete mot radikaliserings är viktigt. Syftet med en sådan bred översyn av frågan är att se hur dialog och samverkan mellan trossamfund och det sekulära samhället kan stärkas för att förebygga och motverka att antidemokratiska idéer vinner stöd. Vi vill påpeka att det är viktigt att man noga säkerställer att de trossamfund man etablerar kontakt med verkligen står bakom demokratins principer och principerna om mänskliga fri- och rättigheter.

Vad vi här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Därmed bör motionerna 2016/17:2887 (M, C, L, KD) yrkande 4 och 2016/17:3287 (M, C, L, KD) yrkande 8 bifallas.

10. Statens stöd till trossamfund och stöd till livsåskådningsorganisationer, punkt 8 (SD)

av Cassandra Sundin (SD) och Sara-Lena Bjälkö (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:1769 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkande 20,
bifaller delvis motionerna
2016/17:526 av Edward Riedl (M) och
2016/17:2012 av Robert Hannah (L) yrkande 7 och
avslår motion
2016/17:3027 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vi anser att det statliga stödet ska dras in för de religiösa samfund som förminskar kvinnors roll i samhället och lär ut att kvinnan är underordnad mannen och som anvisar kvinnor till särskilda och sämre belägna platser under gudstjänsterna.

Vad vi här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:1769 (SD) yrkande 20 bifallas och motionerna 2016/17:526 (M) och 2016/17:2012 (L) yrkande 7 delvis bifallas samt motion 2016/17:3027 (M) yrkandena 1 och 2 avslås.

11. Statens stöd till trossamfund och stöd till livsåskådningsorganisationer, punkt 8 (L)

av Bengt Eliasson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2012 av Robert Hannah (L) yrkande 7,
bifaller delvis motionerna
2016/17:526 av Edward Riedl (M) och

2016/17:1769 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkande 20 och avslår motion
2016/17:3027 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Jag anser att det behövs en närmare granskning av religiösa friskolor, religiösa samfund och etniska föreningar som erhåller svenska skattemedel. Självklart har föreningar och religiösa samfund yttrandefrihet och all rätt att hävda sina åsikter. Men den svenska staten måste samtidigt vara tydlig med att de som bidrar till hedersförtryck inte ska erhålla statliga medel. Ingen ska tvingas leva i ett hedersförtryck i dagens Sverige. Mänskliga rättigheter gäller för alla utan undantag. Regelskärpningar behövs anser jag för att skattemedel inte ska lämnas till religiösa skolor, religiösa samfund eller etniskt baserade föreningar som uppmanar till hedersrelaterat våld och förtryck.

Vad jag här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:2012 (L) yrkande 7 bifallas, motionerna 2016/17:526 (M) och 2016/17:1769 (SD) yrkande 20 delvis bifallas och motion 2016/17:3027 (M) yrkandena 1 och 2 avslås.

12. Jämlikhet, punkt 9 (M)

av Olof Lavesson (M), Cecilia Magnusson (M), Saila Quicklund (M) och Isabella Hökmark (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3146 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 20,
bifaller delvis motion
2016/17:1598 av Hannah Bergstedt m.fl. (S) och
avslår motion
2016/17:731 av Rossana Dinamarca m.fl. (V) yrkande 2.

Ställningstagande

Idrottsrörelsen fyller en mycket viktig funktion i samhället. Inte minst är idrottsrörelsen betydelsefull för sammanhållningen i samhället och de värderingar vi skapar. Idrottsrörelsen är också viktig för att motverka segregation och kan även vara betydelsefull för att främja att fler människor vågar vara öppna med sin sexuella läggning och könsidentitet. Av Ungdomsstyrelsens (nu Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor)

rapport Om unga hbt-personer framgår dock att det är betydligt färre homo- och bisexuella kvinnor och män som idrottar i en förening i jämförelse med heterosexuella kvinnor och män. Riksidrottsförbundet har i dag en policy mot sexuell diskriminering och arbetar med att sprida kunskap och information om frågor som gäller hbtq. Det gör man bl.a. genom information, utbildning och seminarier. Det arbete som idrottsrörelsen gör är välkommet, men vi anser att möjligheten att stödja idrottsrörelsen i detta arbete bör ses över.

Vad vi här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:3146 (M) yrkande 20 bifallas, motion 2016/17:1598 (S) delvis bifallas och motion 2016/17:731 (V) yrkande 2 avslås.

13. Jämlikhet, punkt 9 (V)

av Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:731 av Rossana Dinamarca m.fl. (V) yrkande 2 och
bifaller delvis motionerna
2016/17:1598 av Hannah Bergstedt m.fl. (S) och
2016/17:3146 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 20.

Ställningstagande

Inom idrotten finns, liksom övriga samhället, en stark heteronorm, vilket bl.a. innebär att alla förutsätts vara heterosexuella. I en rapport som Riksidrottsförbundet släppte tillsammans med RFSL 2013 framgår att de flesta idrottsutövande hbtq-personerna inte är öppna med sin läggning inom sin idrott, vilket är en indikation på att idrottsmiljön i många fall inte är tillräckligt öppen och tillåtande. Att ständigt dölja vem en är och leva med en rädsla för omgivningens reaktioner om en skulle avslöjas är nedbrytande och leder till att många slutar att idrotta.

Även om det har skett förändringar är de få, och det går alldeles för långsamt. Idrotten är i stor utsträckning könsuppdelad genom bl.a. regelverk, jargong och normer men också i hur omklädningsrummen organiseras. Transpersoner får problem eftersom de oftast inte är välkomna i rätt omklädningsrum. Andra saker som skapar problem är könskodade klädregler och när omgivningen använder fel pronomen. Flera transpersoner som svarat i undersökningen vill delta i träning och tävling som är könsuppdelad men får

inte delta i för dem rätt grupp. I rapporten från RFSL och Riksidrottsförbundet kom det fram att det som är gemensamt för transpersoner är att de själva tar ansvar för att lösa problemen som följer av könsuppdelningen. Det är orimligt; här måste Riksidrottsförbundet och specialidrottsförbunden ta ansvar. Regeringen bör därför återkomma med förslag på hur den statliga bidragstilldelningen till idrotten ska användas för att öka kunskapen om hbtq-frågor samt förbättra förutsättningarna för transpersoners idrottande.

Vad jag här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:731 (V) yrkande 2 bifallas och motionerna 2016/17:1598 (S) och 2016/17:3146 (M) yrkande 20 delvis bifallas.

14. Jämställdhet, punkt 10 (M)

av Olof Lavesson (M), Cecilia Magnusson (M), Saila Quicklund (M) och Isabella Hökmark (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:2885 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 5,
2016/17:3078 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 31 och
2016/17:3141 av Cecilia Widegren (M) yrkande 4 och
bifaller delvis motionerna
2016/17:59 av Robert Hannah (L) yrkandena 1 och 2,
2016/17:731 av Rossana Dinamarca m.fl. (V) yrkande 1,
2016/17:1346 av Hanna Wigh (SD) yrkande 3 och
2016/17:3037 av Annika Qarllsson m.fl. (C) yrkande 7.

Ställningstagande

Idrottens språk är universellt och inte begränsat av kultur, religion och etnisk härkomst. Moderaterna står bakom en modern idrottspolitik som alltid tar sin utgångspunkt i att ge alla barn och ungdomar samma möjligheter till idrottsutövande. Forskning visar dock på en betydande snedfördelning av ekonomisk tilldelning av idrottsstöd kopplat till kön. Vi anser därför att regeringen bör initiera en utredning som belyser hur ekonomiska medel fördelas kopplat till kön, och komma med förslag för att stärka jämställdheten inom svensk idrott.

Vad vi här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Därmed bör motionerna 2016/17:2885 (M) yrkande 5, 2016/17:3078 (M) yrkande 31 och 2016/17:3141 (M) yrkande 4 bifallas och

motionerna 2016/17:59 (L) yrkandena 1 och 2, 2016/17:731 (V) yrkande 1, 2016/17:1346 (SD) yrkande 3 och 2016/17:3037 (C) yrkande 7 delvis bifallas.

15. Jämställdhet, punkt 10 (C)

av Johanna Jönsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2016/17:3037 av Annika Qarlsso n m.fl. (C) yrkande 7 och bifaller delvis motionerna 2016/17:59 av Robert Hannah (L) yrkandena 1 och 2, 2016/17:731 av Rossana Dinamarca m.fl. (V) yrkande 1, 2016/17:1346 av Hanna Wigh (SD) yrkande 3, 2016/17:2885 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 5, 2016/17:3078 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 31 och 2016/17:3141 av Cecilia Widegren (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Flickor slutar idrotta i yngre år än pojkar. Jag vet att idrott är bra både för det fysiska och för det psykiska välbefinnandet, och då är det viktigt att ta reda på orsaker till att flickor slutar tidigare så att effektiva åtgärder kan sätta in. Det har också visat sig att spontanidrottsplatser lockar fler pojkar och män än flickor och kvinnor. Det är också ett exempel på ett område där en analys bör göras för att kunna åstadkomma förändring. Centerpartiet vill därför se en bred analys av vad som hindrar jämställd idrott, så att Riksidrottsförbundet utifrån det kan få ett tydligare uppdrag inom jämställdhetsområdet.

Vad jag här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:3037 (C) yrkande 7 bifallas och motionerna 2016/17:59 (L) yrkandena 1 och 2, 2016/17:731 (V) yrkande 1, 2016/17:1346 (SD) yrkande 3, 2016/17:2885 (M) yrkande 5, 2016/17:3078 (M) yrkande 31 och 2016/17:3141 (M) yrkande 4 delvis bifallas.

16. Jämställdhet, punkt 10 (V)

av Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:731 av Rossana Dinamarca m.fl. (V) yrkande 1 och bifaller delvis motionerna

2016/17:59 av Robert Hannah (L) yrkandena 1 och 2,

2016/17:1346 av Hanna Wigh (SD) yrkande 3,

2016/17:2885 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 5,

2016/17:3037 av Annika Qarllsson m.fl. (C) yrkande 7,

2016/17:3078 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 31 och

2016/17:3141 av Cecilia Widegren (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Jämställdhet inom idrotten är en fråga om demokrati, resurser och intressen. Alla ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter på alla nivåer och inom alla områden. En jämställd idrott är en förutsättning för framgångsrik idrottsutveckling. Såväl forskning som människors enskilda erfarenheter talar för att jämställdhet främjar utvecklingen för både organisationer och individer.

Snedfördelningen har uppmärksammats och bekymrat under en längre tid. Vi menar att det är oacceptabelt att offentliga medel fortsätter att bidra till ojämställdhet. En jämn fördelning kan innebära att fler tjejer stannar kvar i idrottandet. I dag idrottar nästan 80 procent av alla tjejer mellan 6 och 12 år, men i åldern 19–25 är det bara 29 procent som fortfarande är aktiva.

Förutom att resurserna behöver fördelas jämnt måste det även ges bättre möjligheter till kvinnor generellt, så att t.ex. alla som vill utbilda sig till ledare faktiskt får utbilda sig. I dag är det, sett till hela världen, bara 7 procent av tränarna som är kvinnor. Genom att bättre inkludera tjejer och kvinnor som ledare har vi en stor och nästan outnyttjad resurs. Det är också viktigt med utbudet av ledarutbildningar som riktar sig till personer som tränar eller leder kvinnliga idrottsutövare.

Riksidrottsförbundet (RF) har ett stort ansvar i hur resurserna fördelas, liksom kommunerna har ett stort ansvar för att lokaler och tider fördelas jämlikt. RF:s jämställdhetsmål är bra att arbeta efter, men dessvärre går det anser jag för långsamt. Regeringen bör därför återkomma med förslag om hur den statliga bidragstilldelningen till idrotten ska användas för att stärka jämställdhetsarbetet inom idrotten.

Vad jag här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:731 (V) yrkande 1 bifallas och motionerna 2016/17:59 (L) yrkandena 1 och 2, 2016/17:1346 (SD) yrkande 3, 2016/17:2885 (M) yrkande 5, 2016/17:3037 (C) yrkande 7, 2016/17:3078 (M) yrkande 31 och 2016/17:3141 (M) yrkande 4 delvis bifallas.

17. Jämställdhet, punkt 10 (L)

av Bengt Eliasson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:59 av Robert Hannah (L) yrkandena 1 och 2 samt
bifaller delvis motionerna
2016/17:731 av Rossana Dinamarca m.fl. (V) yrkande 1,
2016/17:1346 av Hanna Wigh (SD) yrkande 3,
2016/17:2885 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 5,
2016/17:3037 av Annika Qarllsson m.fl. (C) yrkande 7,
2016/17:3078 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 31 och
2016/17:3141 av Cecilia Widegren (M) yrkande 4.

Ställningstagande

När det kommer till samhällsstöd för idrott, motion och fysisk aktivitet kan det konstateras att flickor generellt sett får en mindre del än pojkar. Eftersom idrottsstöd framför allt kommer idrottsföreningar till del blir det tydligt att pojkars idrottsutövande gynnas i betydligt högre utsträckning än flickors. Det finns ett flertal aktiviteter och verksamheter inom området idrott, motion och fysisk aktivitet som förmodligen framför allt flickor har preferenser för och som inte erhåller något samhällsstöd alls. Det gäller t.ex. olika typer av danslektioner, träning på gym, aerobics, gympa och yoga. Det är aktiviteter som flickor och pojkar själva får bekosta genom köp på marknaden.

Men även när flickdominerade idrotter får samhällsstöd är stödet ojämnt fördelat till förmån för pojkdominerade utövningar. Ridning, som är en starkt flickdominerad sport, finansieras i betydligt lägre grad av samhällsmedel jämfört med exempelvis pojkdominerad fotboll och ishockey, eftersom ridningen driver egna anläggningar medan fotbollens och ishockeyns anläggningar drivs av kommunen.

Mot denna bakgrund anser jag att det är angeläget att lämplig myndighet genomför en fördjupad kartläggning av hur idrotts- och föreningsförvalt-

ningars bidrag och stödformer fördelas i svenska kommuner utifrån kön, och hur fördelningen svarar mot flickors och pojkars preferenser för idrott och fysisk aktivitet.

Vad jag här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:59 (L) yrkandena 1 och 2 bifallas och motionerna 2016/17:731 (V) yrkande 1, 2016/17:1346 (SD) yrkande 3, 2016/17:2885 (M) yrkande 5, 2016/17:3037 (C) yrkande 7, 2016/17:3078 (M) yrkande 31 och 2016/17:3141 (M) yrkande 4 delvis bifallas.

18. Integration, punkt 11 (M, C, L, KD)

av Olof Lavesson (M), Cecilia Magnusson (M), Saila Quicklund (M), Isabella Hökmark (M), Bengt Eliasson (L), Roland Utbult (KD) och Johanna Jönsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2016/17:2887 av Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 3.

Ställningstagande

Allt fler inser att idrottens språk är universellt. Vi vill lyfta fram att i den gemenskap som uppstår i ett lag och i en förening kan sociala, religiösa och etniska skillnader överbryggas. Idrotten blir därför, när den fungerar som bäst, ett föredöme för samhällets arbete med integration och inkludering. Vi anser att regeringen bör initiera en kartläggning av hur idrottsrörelsen arbetar med integration och ta till vara erfarenheterna från de satsningar som den blocköverskridande överenskommelsen kring integration innebär.

Vad vi här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:2887 (M, C, L, KD) yrkande 3 bifallas.

19. Socioekonomiska faktorerers påverkan på idrottsutövande, punkt 12 (M)

av Olof Lavesson (M), Cecilia Magnusson (M), Saila Quicklund (M) och Isabella Hökmark (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2016/17:2885 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi vill understryka att idrottande är positivt för barn och unga. I dessa sammanhang lär sig barn och ungdomar att ta ansvar och att anpassa sig till andra. Idrottandet lägger också grunden för en god fysisk hälsa i vuxen ålder. Moderaterna prioriterar kampen mot utanförskap. Detta utanförskap avspeglar sig även i barns och ungas idrottande. De flesta barn i Sverige deltar i flera aktiviteter. Många föräldrar vittnar om svårigheter att begränsa dessa aktiviteter i ett allt större utbud. Samtidigt blir andra grupper bland barn och ungdomar alltmer passiva. Dessa kommer inte sällan från utsatta socioekonomiska miljöer. Vi anser att regeringen bör tillsätta en utredning som kartlägger detta utanförskap.

Vad vi här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:2885 (M) yrkande 3 bifallas.

20. Fritidsbank/sportotek/parasportotek, punkt 13 (SD)

av Cassandra Sundin (SD) och Sara-Lena Bjälkö (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2016/17:2202 av Sara-Lena Bjälkö m.fl. (SD) yrkande 5, bifaller delvis motion 2016/17:2603 av Per Lodenius och Daniel Bäckström (båda C) och avslår motionerna 2016/17:1600 av Patrik Engström m.fl. (S) och 2016/17:1601 av Piry Niemi och Sanne Lennström (båda S).

Ställningstagande

Sverigedemokraterna vill genom det statliga stödet till idrotten främja folkhälsan i alla samhällsgrupper. Vi vill att alla ska kunna prova på och få tillgång till sport, något som kan vara kostsamt för den enskilde med funktionsnedsättning när det gäller utrustning. Vi vill att idrottsrörelsen gör en nationell bedömning av om det finns behov av och ekonomiska möjligheter att upprätta ett nationellt parasportotek med idrottsutrustning. Vi är öppna för att framöver skjuta till de resurser som parasporten efterfrågar, för att på nationell nivå möjliggöra ett parasportotek.

Vad vi här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:2202 (SD) yrkande 5 bifallas, motion 2016/17:2603 (C) delvis bifallas samt motionerna 2016/17:1600 (S) och 2016/17:1601 (S) avslås.

21. Fritidsbank/sportotek/parasportotek, punkt 13 (C)

av Johanna Jönsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2016/17:2603 av Per Lodenius och Daniel Bäckström (båda C), bifaller delvis motion 2016/17:2202 av Sara-Lena Bjälkö m.fl. (SD) yrkande 5 och avslår motionerna 2016/17:1600 av Patrik Engström m.fl. (S) och 2016/17:1601 av Pyry Niemi och Sanne Lennström (båda S).

Ställningstagande

Vi vet att träning och idrott är viktigt för hälsan. För barn och unga är det viktigt att få möjlighet att pröva sig fram till vilken idrott och träning som passar bäst. Har man en funktionsvariation som gör att man inte kan vara med på samma villkor på fotbollsplanen eller spela ishockey, så finns parasport och Special Olympics som bra alternativ. Problemet är dock att i många parasporter behövs specialanpassad utrustning, som exempelvis rullstolen i rullstolsbasket, kälken i kälkhockey eller ”springcykeln” i racerunning. Utrustning som kostar mycket och som behöver vara måttanpassad. Precis som skor eller skridskor. Det är inte möjligt för föreningar, kommuner, landsting eller regioner att hålla lager med bredd både vad gäller parasportspecifik utrustning och vad gäller storlekar och service för utrustningen. För att

parasporten ska kunna utvecklas än mer i Sverige och fler med funktionsvariationer ska få samma möjlighet som andra att hitta sin idrott och sin träningsmetod, måste det finnas möjlighet att låna utrustning för parasport. Lösningen är, anser jag, ett nationellt centrum för parasportutrustning, ett nationellt parasportutrustningsbibliotek, vilket skyndsamt bör utredas.

Vad jag här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:2603 (C) bifallas, motion 2016/17:2202 (SD) yrkande 5 delvis bifallas samt motionerna 2016/17:1600 (S) och 2016/17:1601 (S) avslås.

22. Översyn av kampsportslagen, punkt 16 (V)

av Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkänner detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2016/17:1990 av Rossana Dinamarca m.fl. (V).

Ställningstagande

Proffsboxning förbjöds 1970, men 2006 luckrades förbudet mot professionell boxning upp i och med införandet av lagen (2006:1006) om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher (kampsportslagen) och förordningen (2006:1068) om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher (kampsportsförordningen). Kampsportslagen omfattar matcher i kampsporter som tillåter slag, sparkar eller annat våld mot huvudet och innebär att sådana matcher inte får anordnas utan tillstånd. Nuvarande lagstiftning innebär att det ställs krav på tillstånd för att anordna tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatcher i kampsport. Tillstånd att anordna kampsportsmatch får lämnas endast om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. För proffsboxningens vidkommande skiljer sig dessa nationella regler åt jämfört med gällande internationella regler, vilket bl.a. innebär att det inte är möjligt att anordna större tävlingar, mästerskap eller titelmatcher i Sverige. Detta påverkar sportens och utövarnas möjligheter och förutsättningar för att utvecklas. Många lovande talanger försvinner därför till andra länder för att kunna utvecklas och tävla. För övriga kampsporter gäller fullständiga regler, dvs. internationella regler.

Det har nu gått tio år sedan förbudet mot proffsboxning luckrades upp och kampsportslagen infördes. Mycket har hänt inom kampsportsvärlden under den tiden, och det har gjorts många förbättringar för att minska skadorna.

Vänsterpartiet anser att det nu är hög tid att göra en översyn av kampsportslagen, och förutsättningslöst titta på hur väl lagen har fyllt och fortfarande fyller sitt syfte. Vidare bör man se på lagens betydelse för att säkerställa utövarnas säkerhet och för kampsporternas idrottsliga utveckling samt undersöka om det behöver göras några lagändringar.

Vad jag här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:1990 (V) bifallas.

23. Integrera friluftsliv inom fler samhällssektorer, punkt 21 (SD)

av Cassandra Sundin (SD) och Sara-Lena Bjälkö (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2016/17:2206 av Cassandra Sundin m.fl. (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Sverigedemokraterna vill framhålla att genom att tillgängliggöra och öppna upp natur och friluftsliv för fler kan rehabilitering med och i naturen nyttjas ur flera aspekter. Forskning visar att natur och friluftsliv har en stärkande och läkande effekt vid ohälsa, och här tror vi att friluftslivet kan spela en ännu större roll än i dag. Vi tror inte att det räcker med att anslå ekonomiska medel, utan det behövs också en övergripande nationell satsning på friluftslivet. Med begreppet friluftsliv för folkhälsa föreslår vi att samhället tar ett större tag inom fler sektorer än vad fallet är i dag. Förslag om grön omsorg där djur och natur används i vårdsyfte och rehabiliterande syfte är en väg för att väva in friluftslivet i fler sektorer. Ytterligare en väg är att höja kunskapsnivån om svensk natur och friluftsliv i skolan, bland barn och unga. Samtidigt finns det skäl att stärka den fysiska kontakten mellan utbildningsväsendet och den svenska naturen, och där anser vi att svenskt friluftsliv kan spela en stor roll med dess bredd och variation landet runt.

Vi anser sammanfattningsvis att Svenskt Friluftsliv bör ges i uppdrag och få resurser för att göra en nationell översyn av hur friluftsliv kan integreras inom fler samhällssektorer, såsom skola, vård och omsorg.

Vad vi här framhållit bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Därmed bör motion 2016/17:2206 (SD) yrkande 2 bifallas.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2016/17

2016/17:59 av Robert Hannah (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och kartlägga hur man kan jämställa stödet till flickdominerade respektive pojkdominerade idrottsverksamheter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och kartlägga hur samhällsstöd för idrott, motion och fysisk aktivitet på ett jämställt sätt svarar mot flickors och pojkars preferenser för idrott och fysisk aktivitet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:247 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en översyn av statens stöd till organisationer och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:309 av Josef Fransson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna motorsporten och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:357 av Finn Bengtsson och Andreas Norlén (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten bör främja samverkan mellan kommuner och idrottsföreningar för att motverka nyrekrytering av unga till gängkriminalitet och våldsbejakande extremistgrupper och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till överläggningar med Riksidrottsförbundet och andra nationella idrottsorganisationer, med syfte att idrottsrörelsen på bred front ska engageras i arbetet mot nyrekrytering av unga till gängkriminalitet och våldsbejakande extremistgrupper, och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:526 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av utbetalningar till trossamfund och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:567 av Helena Bouveng (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja idrottsrörelsens sociala ansvar och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:647 av Roger Haddad (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa regelverket för att stoppa stöd och utbetalningar till organisationer som har extremistiska budskap och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:671 av Lotta Finstorp (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för investeringar för ändamålsenliga ridanläggningar och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:731 av Rossana Dinamarca m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på hur den statliga bidragstilldelningen till idrotten ska användas för att stärka jämställdhetsarbetet inom idrotten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på hur den statliga bidragstilldelningen till idrotten ska användas för att öka kunskapen om hbtq-frågor samt förbättra förutsättningarna för transpersoners idrottande och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:865 av Annie Lööf m.fl. (C):

47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentliga medel inte ska gå till organisationer som sprider våldsbejakande och antidemokratiska budskap och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:964 av Eva Lindh m.fl. (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ytterligare förstärka föreningslivet för att motverka äldres isolering och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1078 av Jan Björklund m.fl. (L):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om organisationer som motarbetar demokratiska principer och jämställdhet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1346 av Hanna Wigh (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en jämställd fördelning av resurser till flickors och pojcars idrottsverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1431 av Ola Johansson m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av förbättrat stöd till allmänna samlingslokaler på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1598 av Hannah Bergstedt m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om idrotten och mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1600 av Patrik Engström m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka förutsättningarna för att ta fram riktlinjer för införandet av sportbibliotek i landets samtliga kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1601 av Pyry Niemi och Sanne Lennström (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i samverkan med SKL ta fram nationella riktlinjer för införandet av idrottsbibliotek i landets samtliga kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1615 av Ann-Christin Ahlberg och Phia Andersson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att aktivt förebygga och förhindra våld och skadegörelse och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1617 av Kent Härstedt (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige omedelbart bör ansluta sig till Epas och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1644 av Kent Härstedt (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över frågan om att Sverige omedelbart bör ansluta sig till Europarådets konvention mot manipulation av resultat inom idrott och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1686 av Anna-Caren Säterberg m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett statligt engagemang för att få stora mästerskap till Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1769 av Richard Jomshof m.fl. (SD):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dra in det statliga stödet till religiösa samfund som förminskar kvinnors roll i samhället och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1990 av Rossana Dinamarca m.fl. (V):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör göras en översyn av lagen (2006:1006) om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2012 av Robert Hannah (L):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av regelskärpningar som gör att skattemedel inte lämnas till religiösa skolor, religiösa samfund eller etniskt baserade föreningar som uppmanar till hedersrelaterat våld och förtryck, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2199 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om hur regelverket och tillsynen ska kunna skärpas i syfte att förhindra att våldsbejakande och icke-demokratiska organisationer får skattefinansierat stöd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2202 av Sara-Lena Bjälkö m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att inrätta ett parasportotek och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2206 av Cassandra Sundin m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna för ett närmare nordiskt friluftslivssamarbete och satsning för ett nytt nordiskt friluftslivsår och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Svenskt friluftsliv uppdrag och resurser för en nationell översyn av hur friluftsliv kan integreras inom fler samhällssektorer, såsom skola, vård och omsorg, och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2429 av Markus Wiechel (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att knyta scoutrörelsen till försvaret och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2458 av Anders Forsberg (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentliga bidrag enbart ska kunna gå till föreningar som har ett huvudsakligt syfte som är förenligt med det demokratiska samhällets värderingar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inga offentliga bidrag ska ges till etniska föreningar med undantag för de erkända nationella minoriteterna i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2566 av Mikael Jansson och Roger Richtoff (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten bör subventionera kommunala byggen av hälsorundor och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2592 av Jeff Ahl och Angelika Bengtsson (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inleda diskussioner med representanter för svensk damhockey som syftar till att tillskjuta ekonomiska resurser framöver och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2603 av Per Lodenius och Daniel Bäckström (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt utreda hur ett nationellt parasportutrustningsbibliotek ska organiseras och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2810 av Börje Vestlund m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rasistiska och fascistiska organisationer och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2821 av Anders Österberg m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige, där både Idrotts-Sverige, civilsamhället och myndigheterna inkluderas, bör satsa på en strategi för ökad vattenvana och simkunskap med målet att nå en ökad vattensäkerhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2839 av Runar Filper (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att rädda folkparkerna genom ett statligt bidrag och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2885 av Olof Lavesson m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga hur socioekonomiska faktorer påverkar barns och ungdomars idrottande och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur könsfördelningen ser ut avseende offentligt stöd till idrotten samt om åtgärder för att komma till rätta med eventuella brister och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2887 av Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta till vara de slutsatser som framkommer i Utredningen för ett stärkt civilsamhälle i syfte att samarbetet mellan välfärdens kärnverksamheter och ideell sektor långsiktigt ska kunna stärkas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i dialog med idrotten utreda hur måluppfyllelsen kan öka så att fler barn och unga med funktionsnedsättning kan nås av och inkluderas i idrottsverksamheter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga hur idrottsrörelsen arbetar med integration, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur dialog och samverkan mellan trossamfund och det sekulära samhället kan stärkas för att förebygga och motverka att antidemokratiska idéer vinner stöd och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2951 av Per Lodenius m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att utveckla modeller för partnerskap mellan ideella organisationer, offentliga organ och näringsliv för att skapa möjligheter till fler samarbeten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en föreningsrättsutredning med syfte att tydliggöra och stärka civilsamhällets särart och skapa rimliga regelverk och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra möjligheterna för civilsamhället att bidra till integration och ökad delaktighet i samhället och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om goda förutsättningar för dem som bidrar till samhället genom sitt ideella engagemang och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3005 av Per Åsling och Helena Lindahl (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationell samling bakom en svensk ansökan om att få arrangera olympiska vinterspel i Sverige 2026 och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3027 av Fredrik Schulte (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det statliga stödet till livsåskådningsorganisationer bör upphöra och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i det fall ovanstående yrkande ej vinner majoritet bör riksdagen ställa sig bakom det som anförs i motionen om att det statliga stödet till livsåskådningsorganisationer även ska utgå till icke-konfessionella och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3031 av Bengt Eliasson m.fl. (L):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en aktiv fritid för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3037 av Annika Qarllsson m.fl. (C):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att genomföra en bred analys av vad som hindrar jämställd idrott och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3078 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M):

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur könsfördelningen ser ut avseende offentligt stöd till idrotten och om åtgärder för att komma till rätta med eventuella brister och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3141 av Cecilia Widegren (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna ridningens viktiga roll som Sveriges största handikappidrott och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en jämställd tilldelning av resurser till flickors och pojkars idrottsverksamhet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värdegrunder bör fortsätta att utvecklas för tävlingar med häst och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3146 av Olof Lavesson m.fl. (M):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om idrottsrörelsen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3287 av Andreas Norlén m.fl. (M, C, L, KD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att trossamfund, som står bakom demokratins principer och principerna om mänskliga fri- och rättigheter, bör ingå i det förebyggande arbetet genom en förbättrad dialog mellan staten, kommuner och samfund, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3372 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om civilsamhällets betydelse för en bättre integration och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3377 av Bengt Eliasson (L):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hästnäringens betydelse för en meningsfull fritid och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3385 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av en politik som stärker det civila samhället och därmed de mellanmännsliga relationerna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.